

## INDICACIONS BIBLIOGRÀFIQUES

Aquesta bibliografia pretén només servir de guia, al qui consultarà aquest llibre, sobre les seves fonts més importants, però no li estalviarà de consultar altres bibliografies en casos més poc freqüents, si bé en el text del llibre hem procurat de donar cites bastant completes d'aquestes obres menys citades, de manera que es puguin fàcilment completar del tot amb una mica d'experiència bibliogràfica. A més hem tingut en compte no tan sols les obres de lingüística catalana citades, sinó també les d'altres llengües, i en fer-ho hem procurat d'atendre tant les necessitats del lector català com les de l'estranger, suplint el que és fàcil que ignorin un i altre i, com que aquesta obra pot ser consultada per romanistes estrangers, allunyats del camp, tan especialitzat, de la filologia catalana, hem inclòs a la llista obres de la literatura i la filologia catalanes, en una mesura en què no ho hem fet amb les d'altres llengües amb les quals estan més familiaritzats els romanistes. Amb la finalitat d'evitar un augment excessiu del volum d'aquesta llista hem prescindit de la gran majoria d'articles de revista, llevat dels d'importància doctrinal bàsica. Això explica l'absència ací de determinats noms de filòlegs benemèrits l'aportació màxima dels quals consisteix justament en aquella classe d'articles.

Abadal, Ramon d', *Catalunya carolíngia*, 3 vols., *Els comtats de Pallars i Ribagorça*, vols. 1 i 2. B., IEC, 1955.

—, *Com neix i com creix un gran monestir pirinenc abans de l'any mil: Eixalada-Cuixà*, Abadia de Montserrat, 1954.

*AcEsp.*, veg. *DACEsp.*

*Acció*, setmanari, portaveu d'Acció Nacionalista Valenciana, València, 1934 ss.

*ACCV* = *Anales del Centro de Cultura Valenciana*, València, 1928 ss.

*Acevedo-F.* = B. Acevedo Huelves i M. Fernández y Fernández, *Vocabulario del bable de occidente*, Madrid, C. de Est. Hist., 1932.

*ActasColPrerrSalm.* = *Actas del Coloquio de Epigrafía y Lingüística Prerromanas de Salamanca* (1974). *acte de consagració y dotació de la catedral d'Urgell de l'any --- 839, L'*, per P. Pujol, *Estudis Romànics*, 2, Barcelona, 1917.

*Adages*, veg. Carles Ros, *Adages y Rrefranys*.

*AGI* = *Archivio Glottologico Italiano*, Roma-Torí, 1873 ss.

*Agitre*, Domingo, veg. D. Aguirre.

*Aguiló i Fuster*, Marian, *Cançoners de les obretes en nostra llengua materna més divulgades durant los*

*segles XIV, XV i XVI*, Barcelona, A. Verdaguer, 1900.

—, *Antol. Po.* = *Antologia poètica*, tria i pròleg de Josep M. Llompart. *Les Illes d'Or*, 116, Palma, 1975.

—, *Fochs follets. Obreta en dotze glosades*, Barcelona, F. Giró, 1909.

—, *Diccionari*, veg. *DAG*.

*Aguiló*, Tomàs, *Obras en prosa y en verso*, tom III: *Poesías en mallorquin*, Palma, Tipogr. Católica Balear, 1883.

*Aguiló i Cortès*, Tomàs, *Rundaya de Rundayas*, 1.<sup>a</sup> ed., Palma, 1815; 4.<sup>a</sup> ed., Palma, 1881.

*Aguirre*, Domingo, *Auñemendiko Lorea, La Flor del Pirineo*, traducció (i text basc) per I. Goikoetxea, 2 vols.

*Agustí*, Miquel, *Llibre dels secrets d'agricultura, casa rústica y pastoril*, Barcelona, 1617.

*AIEC* = *Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans*, 7 vols., Barcelona (I, 1907; II, 1908; III, 1909-10; IV, 1911-12; V i VI, 1913-14; VII, 1915-20).

*AILC* = *Anales del Instituto de Lingüística*, Universidad Nacional de Cuyo, Mendoza (toms I, 1942; II, 1944; III, 1945, dirigits per Joan Coromines; IV, 1950 ss., dirigits per Fritz Krüger.

- AIS* = *Sprach- und Sachatlas Italiens und der Südschweiz*, von K. Jaberg und J. Jud; die Mundarten-aufnahmen wurden durchgeführt von P. Scheuermeier, G. Rohlfis und M. L. Wargner, 8 vols., Zofingen, 1928 ss.
- Al-And.* = *Al-Andalus*, Madrid, 1933 ss.
- Alart, Bernat, *Inventari de la llengua catalana*; materials reunits per Alart destinats a un diccionari històric de la llengua catalana, conservats a la Biblioteca Municipal de Perpinyà, milers de cèdules escrites a mà per l'autor, adherides a una quinzena de volums en ordenació alfabètica, citats *InvLC*.
- , *Privileges et titres relatifs aux franchises, institutions et propriétés communales de Roussillon et de Cerdagne*, primera part, Perpinyà, 1878.
- , *Ordonaments diversos que el Rei de Mallorca féu a Perpinyà els anys 1289, 1292, 1296, 1297, 1298, 1304-1309*, publicació de J. B. Alart, ap. *RLR*, v, 56-69, 80-102; vii, 42-61; viii, 18-70; ix, 173-77.
- , *Documents sur la langue catalane des anciens comtés de Roussillon et de Cerdagne*, publicats en *RLR*, toms iii, 265-291; iv, 44-61, 244-256, 353-385, 502-514; v, 80-102; vii, 42-61; viii, 48-70; x, 57-69, 241-253; xi, 173-177.
- Albert el Gran, *Quesits e perquens*, Barcelona, 1491; incunable de la Biblioteca Universitària de Barcelona.
- ALC* (o *ALCat.*) = *Atlas Lingüístic de Catalunya*, p. p. A. Griera, vols. 1-4, Barcelona, 1923 ss.
- Alcalá Venceslada, Antonio, *Vocabulario andaluz*, Andújar, 1933; 2.<sup>a</sup> ed., Madrid, 1951.
- Alcalde del Río, H., *Contribución al léxico montañés, a la Revista de Santander*, v (1932), 160-168, 198-205 i 266-276.
- ALCM* = Antoni M. Alcover, Francesc de Borja Moll (i Manuel Sanchis Guarnier), *Diccionari Català-Valencià-Balear*, 10 vols., Palma de Mallorca, 1926-1968.
- Alcoati* = Lluís Deztany (Lluís Faraudo de Saint Germain), *Alcoati. Llibre de la figura del uyl*, traduït de l'àrab per Mestre Joan Jacme i conservat en un ms. del xiv segle; Barcelona, 1933.
- Alcover, Antoni M., veg. *ALCM*.
- , (Jordi des Recó), *Contarelles*, Palma, 1885; 2.<sup>a</sup> ed., refosa i ampliada, 1915.
- , *Aplech de rondayes mallorquines d'En Jordi des Recó*, tom i, Palma, 1896 i 21 toms més, alguns amb diverses edicions.
- , *Miscellània*, veg. *Misc. Alcover*.
- Alessio-B., veg. Battisti-A.
- Alex.* = *Libro de Alexandre*, ed. R. S. Willis, Princeton, 1934.
- ALF* = *Atlas Linguistique de la France*, p. p. J. Gilliéron i E. Edmont, París, 1903-10.
- Alf. XI.* = *Poema de Alfonso Onceno*, compost en castellà pel portuguès o gallec Rodrigo Yannes, c. 1350: se citen l'ed. Rivadeneyra, LVII, 477 ss. i la de Jo. Ten Kate.
- Alfons X el Savi, *Libros del saber de astronomia...*, ed. de Manuel Rico y Sinobas, 5 vols., Madrid, 1863-67.
- , veg. *Grat. Estoria*.
- Alibert, Lois, *Gramatica occitana según los parlars lengadocians. Grafia e fonetica. Morfologia*, Tolosa, 1935-37.
- ALLG* = *Archiv für Lateinische Lexikographie und Grammatik*, Leipzig, 1883 ss.
- Almela y Vives, F., *Vocabulario de la cerámica de Manises*, Castelló, 1933 (extret del *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xiv).
- Alomar, Gabriel, *La columna de foc*, Barcelona, s. a.
- Alòs, Ramon d', *Inventaris de castells catalans*, extret dels *Estudis Universitaris Catalans*, Barcelona, 1910.
- Alsius i Torrent, Pere, *Ensaig històric sobre la vila de Banyoles*, 2.<sup>a</sup> ed., Banyoles, 1895.
- , i Pujol y Camps, C., *Nomenclátor geográfico-histórico de la provincia de Gerona*, Girona, 1882.
- Alunno, Francesco, *Della fabbrica del mondo, libri X, nei quali si contengono le voci di Dante, del Boccaccio, del Bembo, etc.*, Venècia, 1547.
- Alvar, Manuel, *El habla del campo de Jaca*, Salamanca, 1948.
- Alvarez Giménez, E. veg. Az. Giménez.
- Amé, Émile, *Dictionnaire topographique du département du Cantal, comprenant les noms de lieu anciens et modernes*, París, 1897.
- Amengual, J. J., *Diccionari*, veg. *DAMen*.
- Amich e Melis*, a *Novelletes exemplars*, ed. R. Aramon, *NCL.*, B., 1934.
- Amigó, Ramon, i Pascual, Julià, *Monografia toponímica de Vilallonga de Ter* (Vall de Camprodon cf. *EntreDL* II, pp. 68 ss.).
- Analecta Sacra Tarraconensia*, revista anual, Barcelona, Biblioteca Balmes, 1925 ss.
- Anales de la Universidad de Chile*, Santiago de Xile, 1843 ss.
- Annales du Midi*, Tolosa, Privat, 1889 ss.
- Anònim Sevilla o Botànic Anònim Sevilla, veg. Miguel Asín Palacios.
- AORBB* = *Anuari de l'Oficina Romànica de Lingüística i Literatura*, p. p. la Biblioteca Balmes; Barcelona, 1928 ss.
- APal.* = Alonso Fernández de Palencia, *Universal vocabulario en latín y en romance*, Sevilla, 1490.
- Apol.* = *Libro de Apolonio*, ed. C. C. Marden, 2 vols., Baltimore, 1917-22.
- Appel, Carl, *Provenzalische Chrestomatie mit Abriss der Formenlehre und Glossar*, 2.<sup>a</sup> ed., Leipzig, 1920.
- Arabia, Ramon, veg. *Misc. Folk*.
- Arbre de Sci.*, veg. Ramon Llull, *Arbre de Sciència*.
- Arch. de Filol. Arag.* = *Archivo de Filología Aragonesa*.
- Arch. Lat. M. Aevi*, veg. *Bull. Du C.*
- Archivio Storico Sardo*, Càller, 1905 ss.
- Archivo, El*, Revista de Ciencias Históricas; dirigida per Roc Chabàs, 7 vols., València, 1886-93.

- Ardits*, veg. *Manual de Novells Ardits*.  
*Armanà Provençau*, publicació anual, Avinyó, 1855 ss.  
*Armanac dera Mountainbo*, veg. (*Era*) *Bouts dera Mountainbo*.  
 Arnaud, F., i Morin, G., *Le langage de la Vallée de la Barcelonnette (Basses Alpes)*, París, 1920.  
*ARom.* = *Archivum Romanicum*, revista dirigida per G. Bertoni, Ginebra, 1917 ss.  
 Arriaga, Emiliano de, *Lexicón etimológico, naturalista y popular del bilbaíno neto*, Bilbao, 1896.  
 —, *Revoladas de un Chimbo*, Bilbao, 1920; amb un glossari més breu de mots bilbaíns.  
 Ascoli, G. I., *Saggi ladini (Archivio Glottologico Italiano, 1)*, Roma-Torí, 1873.  
 —, *Schizzi francoprovenzali* i altres estudis bàsics de la lingüística romànica i italiana en la mateixa revista.  
 Asín Palacios, Miguel, *Glosario de voces romances registradas por un botánico anónimo hispano-musulmán (siglos XI-XII)*, Madrid, 1943. També el cito per *Anònim Sevillà*.  
 —, *Contribución a la toponimia árabe de España*, Madrid, 1944.  
*ASNSL* = *Archiv für das Studium der neueren Sprachen*, Elbergeld-Braunschweig, 1846 ss.  
*Atl.* = J. Verdaguer, *L'Atlàntida*, Barcelona, 1878; ed. crítica, B., 1946, per E. Junyent i M. de Riquer, que publica l'autògraf del primer esborrall de 1867 i les variants de l'original de 1877, l'ed. d'aquesta data i la de 1878.  
*Atlas Ling. Gasc.* = J. Séguy, *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne*, Tolosa, 1954-66.  
*Atti dell'Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti*, Venècia, 1841 ss.  
*Aurora*, La, setmanari; Manacor, 1905-10; Ciutat de Mallorca, 1911-16.  
 March, Ausiàs, *Les obres d'Auziàs March*, ed. A. Pagès, 2 vols., Barcelona, IEC, 1912-14.  
 —, *Poesies*, ed. P. Bohigas, 4 vols., NCL, Barcelona, 1952-54.  
*Avengç*, L', Revista mensual de Lletres, Arts i Ciències; vol. I, B., 1882-83 (*L'Avengç literari artístich, científich*); vol. II, B., 1883-84; vol. III, B., 1889; *L'Avengç*, revista quinzenal, vols. IV i V, B., 1891-93.  
*Averiguador (Universal)*, *El*, revista (dir. per J. M. Sbarbi), Madrid, 1871-72 i 1879-82.  
 Averçó, Lluís d', *Torcimany*, transcrip., introd. i índexs per J. M. Casas Homs, Barcelona, CSIC, 1956, 2 vols.  
 Azkue, R. M. de, *Diccionario Vasco-Español-Francés*, 2 vols., Bilbao-París, 1905-06.  
 —, *Morfología Vasca*, Bilbao, 1925.  
*BABL*, veg. *Boletín de la Academia de Buenas Letras de Barcelona*.  
 Balari i Jovany, J., *Diccionario Balari. Inventario Lexicográfico de la Lengua Catalana*, compilat per — i p. p. M. de Montoliu, Barcelona, Facultat de Filosofia i Lletres, fasc. 1-8 (A-G).  
 —, *Orígenes Històrics de Catalunya*, Barcelona, 1899.  
 —, *Influencia de la civilización romana en Cataluña* comprobada por la orografía, Barcelona, 1888.  
 Barahona de Soto, L., *Diálogos de la Montería. Manuscrito inédito de la Biblioteca del Palacio de Oriente*, ed. Rodríguez Marín, B., 1935.  
 Baráibar y Zumárraga, F., *Vocabulario de palabras usadas en Alava*, Madrid, 1903.  
 Baralt, Rafael M., *Diccionario de galicismos*, Madrid, 1855 (reimprès el 1874).  
 Barceló i Combis, Francesc, *Flora de las Islas Baleares, seguida de un Diccionario de los nombres balears, castellanos y botánicos de las plantas espontáneas y de las cultivadas*, Palma, 1879-81.  
 Barnhart, Cl. L., *The World Book Encyclopedia Dictionary*, 2 vols.  
 —, veg. E. Ll. Thorndike.  
 Barnils, Pere, *Die Mundart von Alacant*, B., 1913.  
 Barra, Francesc, *Breu tractat de artilleria, de diversos autors y treballat per Francesch Barra*, Barcelona, Jaume Mathevat, 1642.  
 Bartholomac, Christian, *Altiranisches Wörterbuch*, Estrasburg, 1905 (reproduït 1961).  
 Bartsch, Karl, *Chrestomathie de l'Ancien Français*, 1886 i altres eds.  
 —, *Das Nibelungenlied. Schulausgabe mit einem Wörterbuch*, 1874; 2.<sup>a</sup> ed., Leipzig, Brockhaus, 1880.  
 Bast-Bass., *GIMCat.* = *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae, voces documentadas en fuentes catalanas del año 800 al 1100*, p. p. M. Bassols, J. Bastardas i altres (E. Rodon, D. Condom, R. Quevedo, M. C. Català, etc.); Universitat de Barcelona, 1960 ss. (en curs de publicació).  
 Battisti-A. = Carlo Battisti i Giovanni Alessio, *Dizionario etimologico italiano*, Florència, 1948 ss.  
 Baxter, J. H., Johnson, Ch., *Medieval Latin Wordlist*, Oxford, 1934.  
*BCEC* = *Bulletí del Centre Excursionista de Catalunya*, Barcelona, 1891-1938.  
*BDC* = *Bulletí de Dialectologia Catalana*, vols. I-XVIII, p. p. Antoni Griera; p. p. Joan Coromines sota la direcció de P. Fabra (Griera figura a la coberta però es va negar a col·laborar-hi gens, Fabra aconsellava i controlava de lluny i discretament); el vol. XXV no es va poder completar però se'n publicaren unes 200 pp.; avui rar de trobar; vols. XIX-XXV, Barcelona, IEC, 1913-37.  
*B. dera M.*, veg. (*Era*) *Bouts dera Mountainbo*.  
*BDHA* = *BibDialHisP-Am*.  
*BDLC* = *Bolletí del Diccionari de la Llengua Catalana*, p. p. Mn. Alcover, 14 toms, Ciutat de Mallorca, 1901-26. Els anys 1933-36 tornà a publicar-se sota la direcció de Francesc de Borja Moll.  
*BDR* = *Bulletin de Dialectologie Romane*, Brusselles, 1909 ss.  
 Beaussier, M., *Dictionnaire pratique arabe-français*, 2.<sup>e</sup> éd., par M. Ben Cheneb, Alger, 1931 (rica font de l'àrab vulgar d'Algèria, no utilitzada per Dozy i rarament per Simonet).  
 Behrens, D., *Beiträge zur französischen Wortgeschichte und Grammatik*, Halle, 1910 ss.

- , *Über deutsches Sprachgut im Französischen*, Gies-sen, 1924.
- Beitr. z. Nfg.* = *Beiträge zur Namenforschung*, Neue Folge, Heidelberg, 1949 ss.
- Bello, Andrés, *Gramática de la Lengua Castellana des-tinada al uso de los americanos*, 6.<sup>a</sup> ed. con exten-sas notas de D. Rufino José Cuervo, París, 1898.
- Belot, J. B., *Vocabulaire Arabe-Français, par un Père Missionnaire de la Cie. de Jésus*, Beirut, 1883, i al-tres edicions.
- , *Petit Dictionnaire Français-Arabe Illustré* (Belot Classique), Beirut, 1954.
- Beltran i Ferrandis, Jaume Vicent, *Obres contempla-tives y de molta devoció*, València, 1515.
- Belv.* = Joaquim Esteve, Josep Belvitges i Antoni Juglà i Font, *Diccionario Catalán-Castellano-Latino*, Barcelona, 1803-1805 (el 1.<sup>r</sup> volum es va reeditar el 1830).
- Belvitges, Dicc. = *Belv.*
- Bender, Harold H., *A Lithuanian Etymological Index*, Princeton, 1921.
- Benveniste, Émile, *Origines de la formation des noms en indo-européen*, P., 1973.
- , *Essai de Grammaire Sogdienne*, II partie, P., 1929.
- , *Hittite et Indo-européen. Études comparatives*, P., 1962.
- , *Le vocabulaire des institutions indo-européennes*, 2 vols.; vol. I: économie, parenté, société; vol. II: pouvoir, droit, religion, París, 1969.
- , *Les Infinitifs Avestiques*, P., 1935.
- , *Études sur la langue ossète*, P., C. Kincksieck, 1959.
- Benoist, É. i Goelzer, H., *Nouveau Dictionnaire La-tin-Français*, París, s. d.
- Bera-Mendizábal, P., *Diccionario Vasco-Castellano*, 3.<sup>a</sup> ed., Zarzuz, Icharopena, s. d.
- Berceo, Gonzalo de (data aproximada de les seves obres 1220-1250), ed. Rivadeneyra, LVII, 39 ss. (ci-tada només quan no hi ha cap altra ed.).
- , *Milagros de Nuestra Señora*, ed. Solalinde, Ma-drid, 1922; ed. Marden, Madrid, 1928-29.
- , *Del sacrificio de la Misa*, ed. Solalinde, Madrid, 1913 i 1915.
- , *Vida de Santo Domingo de Silos*, ed. Fitzgerald, París, 1904.
- , *Martirio de San Lorenzo*, ed. Marden, PMLA XLV (1930), 501-15.
- , *Historia del Señor San Millán*, ed. parcial de Mar-den, Madrid, 1928.
- , *Vida de Santa Oria, virgen*, ed. Marden, Madrid, 1928.
- Berga, Pau, *La meva terra*, Perpinyà, 1913.
- Berliner Sitzber.* = *Sitzungsberichte der...* Berliner Akademie der Wissenschaften.
- Berneker, E., *Slavisches etymologisches Wörterbuch*, vol. I (A-M) i 1.<sup>r</sup> fascicle del vol. II, Heidelberg, 1908 ss. (no s'acabà).
- Béronie, N., i Vialle, J. A., *Dictionnaire du patois du Bas-Limousin et plus particulièrement des environs de Tulle*, Tula, 1823.
- Berry, André, veg. Garròs.
- Beltoldi, Vittorio, *Un ribelle nel genere dei fiori: nomi romanzi del colchicum antuminale*, Ginebra, 1923.
- , *La Parola quale mezzo d'espressione*, Nàpols, 1946 i moltes monografies de lexicologia botà-nica i de lingüística pre-romana.
- Bertoni, Giulio, *Italia dialettale*, Milà, 1916.
- Bertrana, Prudenci, *Josafat*, 1.<sup>a</sup> ed., Palafrugell, 1906
- , *Obres completes*, Barcelona, Ed. Selecta, 1965.
- , *Proses bàrbares*, Barcelona, 1911.
- Bessa, Alberto, *A Gíria Portuguesa, esboço de um dic-cionário de «calão»*.
- BHisp. = *Bulletin Hispanique*, Bordeus, 1899 ss.
- BbZRPb. = *Beibeste zur Zeitschrift für romanische Philologie*, Halle, 1905 ss.
- BibDialHisp-Am. = *Biblioteca de Dialectología His-panoamericana*, vols. I-VII, Buenos Aires, Instituto de Filología, 1930 ss.
- Biblia medieval romanceada* según los mss. escurialen-ses I-j-3, I-j-8 y I-j-6; vol. I. *Penateuc* [únic pu-blicat]; ed. A. Castro, A. Millares i A. J. Battis-tesa, Buenos Aires, Instituto de Filología, 1927.
- Biblioteca dell'Archivum Romanicum*, Ginebra, 1921 ss.
- Bladé Desumvila, A., *Benissanet*, Mèxic, 1953.
- Blanq.*, veg. Ramon Llull.
- Blázquez Martínez, José María, *Religiones Primitivas de Hispania I Fuentes Literarias y Epigráficas*, CSIC, Deleg. de Roma, 1962.
- Bloch = O. Bloch, *Dictionnaire Étymologique de la langue française*, avec la collaboration de W. von Wartburg, 2 vols., París, 1932. (Essencialment obra de Bloch, enriquida i millorada amb importants aportacions esparses de Wartburg. La 2.<sup>a</sup> ed., un vol., París, 1950, que cito Bloch-W., ha estat modi-ficada a fons, després de la mort de l'autor, per Wartburg, però segons declaracions d'aquest, «no-més en els casos en que s'imposava fer-ho», en real-itat, juntament amb moltes millores indubtables i reduccions sense inconvenient, la nova ed. ha eli-minat dades d'interès i ha admès nombroses opi-nions personals de W., no compartides per molts lingüistes.)
- Blondheim, D. S., *Les Gloses françaises dans les com-mentaires talmudiques de Raschi*, 2 vols., París, 1929-37.
- , *Les Parlers Judéo-Romans et la Vetus Latina*, Pa-rís, 1925.
- Bloomfield, Maurice, *A Vedic Concordance*, Kotilal Banarsidass, 2.<sup>a</sup> ed., 1964.
- Bluteau, Raphael, *Vocabulário Portuguez e Latino*, 8 vols., Coïmbra, 1712-21.
- Boccaccio, G., *Decameró*, versió cat. de 1429, introd. de C. Riba, vols. 1 i 2 (= jorn. 1 i 2), NCL., Barce-lona, 1926-8.
- Bodria i Roig, Josep, *Llibret de recorts*, València, 1911.
- Boeci, *De Consolació* trad. d'A. Ginebreda, Barcelona

- i Palma de Mallorca, Bibl. Cat. Aguiló, 1873-1904.
- Boisson, Mapes de les Valls d'Ossau i d'Aspa, en el Bearn.
- Bol. de Hist. y Geogr. B. Aragón* = *Boletín de Historia y Geografía del Bajo Aragón*, Saragossa, Mariano Escar y Tortos, 1907-1909.
- Boletín de la Academia de Buenas Letras de Barcelona*, 1901 ss. Abreujat en *BABL*.
- Boll. Atl. Ling. Medit.* = *Bollettino dell'Atlante Linguistico Mediterraneo*.
- Boll. Lul.* = *Bolletí de la Societat Arqueològica Luliana*, Revista d'Estudis Històrics; Ciutat de Mallorca, 1885 ss.
- BolSocVgdaAmPais* (o *BSVAP*) = *Boletín de la Sociedad Vascongada de Amigos del País*.
- Bonaparte, Louis Lucien, *Le verbe basque en tableaux*, 1869.
- Bonís, Germans, *Les Livres de Comptes des Frères Bonis*, p. p. E. Forestié, P., 1890-93, gascó Centre-Nord, Ss. xiv-xv.
- Boqtor* = Ellions Bocthor, *Dict. Arabe-Français*, P., 1928 (sobretot de l'àrab d'Egipte, de vegades magrebi).
- Borao, J., *Diccionario de Voces Aragonesas*, 1.<sup>a</sup> ed., Saragossa, 1859; 2.<sup>a</sup> ed., 1908.
- Boscà, Antimo, *Fauna Valenciana*, publicada en la *Geografía General del Reino de Valencia*, vol. «Reino de Valencia».
- Bosch, J. M. del (Josep M. Valls i Vicens), *Lo Segador*, Barcelona, 1892.
- Bosch de la Trinxeria, C., *Pla y Muntanya*, Barcelona, 1888.
- , *Lena*. Novella catalana muntanyesa, Barcelona, 1894.
- , *Recorts d'un excursionista*, Barcelona, 1887.
- Botet i Sisó, Joaquim, *Les Monedes Catalanes*, 3 vols., Barcelona, IEC, 1908-11.
- , *Geografía General de Catalunya*, p. p. Carreres Candi, vol. *Gerona*.
- Bouda, K., i Baumgartl, D., *Nombres vascos de las Plantas*, Univ. de Salamanca, 1955.
- Bourciez, Édouard, *Éléments de Linguistique romane*, 2.<sup>a</sup> ed., París, 1923.
- Boutelou, Esteve, *Observaciones hechas sobre las plantas en el camino de Barcelona a Montserrat y las que se crían en Montserrat*, ms. citat per Colmeiro, *Enumeración y revisión de las plantas de la Península Hispano-lusitana e Islas Baleares*, vol. 1, p. CLXV.
- Bouts dera Mountainho*, *Era*, p. p. B. Sarrieu, Saint Gaudens, 1905 ss. (revista de literatura en gascó, que recull i localitza gran quantitat de lèxic de les parles dels departats d'Alta-Garona, Alts i Baixos-Pirineus, Gers i Arieja); alguna vegada cito també l'*Armanac dera Mountainho*, ibidem, de característiques anàlogues.
- Bover, Joaquim Maria, *Not. Isl. Mall.* = *Noticias Histórico-Topográficas de la Isla de Mallorca*, Palma, 1864, 2.<sup>a</sup> ed.
- , *BibIEBal.* = *Biblioteca de Escritores Baleares*, 2 vols., Palma, P. S. Gelabert, 1868.
- Bq.*, veg. *Boqtor*.
- BRAE* = *Boletín de la Real Academia Española*, Madrid, 1914 ss.
- Breve Dicc. Et. Cast.* = Joan Coromines, *Breve Diccionario Etimológico de la Lengua Castellana*, Madrid, 1961; 3.<sup>a</sup> ed. revisada, 1973.
- Brito, Rafael, *Diccionario de Criollismos*, S. Francisco de Macoris, 1930.
- Briz, Francesc Pelai, *Cançoners* = *Cansons de la terra. Cants populars catalans*, B., 1866-77.
- Brousse, Emmanuel (fils), *La Cerdagne Française*, Perpinyà, 1896.
- Brüch, Josef, *Der Einfluss der germanischen Sprachen auf das Vulgärlatein*, Heidelberg, 1913.
- Brugmann, Karl, *Grundriss der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen*, 5 vols., Estrasburg, 1886-90.
- , *Abrégé de Grammaire comparée des langues indo-européennes*, trad. sous la direction de A. Meillet et R. Gauthiot, P., 1905.
- , *Griechische Grammatik*, Munic, 1900.
- Brunel, Clovis, *Les Plus Anciennes Chartes en Langue Provençale*, P., Picard, 1926 (conté totes les escriptures originals que es conserven en llengua d'oc, anterior a 1200, procedents del Llenguadoc en la seva gran majoria, proveït d'un excellent glossari); amb un important suplement, P., 1952.
- Bruniquer, *Rúbriques* = *Rúbriques de Bruniquer*, 4 vols., Barcelona, 1913.
- Brunot, Ferdinand, *La Pensée et la Langue*, P., 1905 ss.
- , *Histoire de la Langue Française*, P., 1916-38.
- Brunot, Louis, *Notes lexicologiques sur le Vocabulaire Maritime de Rabat et Salé*, París, 1920.
- , *Textes Arabes de Rabat*, 2 vols., I: Textes, transcription et traduction annotée, P. P. Geuthner, 1931; II: Glossaire, P. P. Geuthner, 1952.
- BSAL* = *Bolletí de la Societat Arqueològica Luliana*, Revista d'Estudis Històrics. Ciutat de Mallorca, 1885 i ss.
- BSCC* = *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, Castellón, 1920 ss.
- BSLP* = *Bulletin de la Société de Linguistique de Paris*, P., 1884 ss.
- BSVAP*, veg. *BolSocVdaAmPais*.
- Bu. Ass. Exc. Cat.* = *Bulletí de la Associació d'Excursions Catalana*, 13 vols., Barcelona, 1878-90.
- Buck, Carl D., *Elementarbuch d. osk-umbr. Dial.*
- , *A Dictionary of Selected Synonyms in the principal I-Eur. Lang.*, Xicago.
- Buen Amor* = Juan Ruiz, Arcipreste de Hita, *Libro de Buen Amor*, ed. J. Coromines, Madrid, 1967.
- Bulbena, Antonio, *Diccionari català-francès-castellà*, Barcelona, 1905.
- , *Nou diccionari català-català*, Barcelona, 1913.
- , *Diccionario catalán-castellano*, Barcelona, 1919.
- Bull. Du C.* = *Bulletin Du Cange, Archivum Latinitatis Medii Aevi*, 1924 ss.
- Bulletin Linguistique*, p. p. A. Rosetti, Bucarest, 1933.

- Bull. Soc. Ling. de Paris*, veg. BSLP.
- BuSoAgrPyrOr.* = *Bulletin de la Société Agricole, Scientifique et Littéraire des Pyrénées-Orientales*, Perpinyà, 1883 ss.
- Busa, veg. *Nebrija català*.
- Bull. Assoc. Exc. Cat.* = *Butlletí Mensual de la Associació Catalana d'Excursions Científiques*, 2 vols.; I, B., 1878-81; II, 1883-86.
- ButllClPir*, *Terrassa* = *Butlletí del Club Pirinenc*, *Terrassa*, 1923.
- Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, *Barcelona*, 1891 ss.
- BzNfg*, veg. *Beiträge zur Namenforschung*.
- Cabrera, Ramón, *Diccionario de Etimologías de la Lengua Castellana*, 2 vols., Madrid, 1837.
- Ca. Candi, *Misc. Hist. Cat.*, veg. F. Carreras i Candi. *Calendau*, veg. F. Mistral.
- Calila e Dimna*, a. 1251, ed. C. G. Allen, Mâcon, 1906; ed. Gayangos, Rivad., LI; ed. Alemany, Madrid, 1915; veg. Raoul M. Pérez, *Vocabulario clasificado de Calila e Dimna*, Xicago, 1943.
- Calvino, J. B., *Nouveau Dictionnaire Niçois-Français*, Slatkine Reprints, Ginebra, 1974.
- Camelat, Miquèu de, *Beline*, Pouème Gascou (dap la Traducció de dret-a-dret), Tarbes, 1899.
- Camí*, El, Setmanari valencianista, València, 1932-34.
- Camps Merc. *Folk. Men.* = Francesc Camps i Mercadal, *Folk-lore Menorquí de la Pagesia*, 2 toms, Maó, 1918-21.
- Canals, Antoni, *Carta de Sant Bernat a sa germana*, traduïda en català per Fr. Anton i Canals. Còdex existent en el monestir de Sant Cugat del Vallès. *CoDoACA* XIII, 415-647.
- , *Scipió y Aníbal, La Destrucció de Jerusalem* (1.<sup>a</sup> ed. ab. de 1490), p. p. Miquel i Planas, Barcelona, 1910.
- , *De arra de ànima*, vol. 49 de *NCL*, pp. 121-171, Barcelona, 1935.
- , *De Providència*, vol. 49 de *NCL*, pp. 85-120, Barcelona, 1935.
- , *Valeri Màximo dels dits y fets memorables*, traducció catalana del XIV per Frare Antoni Canals, ara per primera volta estampada segons el còdex del Concell de Cent barceloní per R. Miquel i Planas; 2 vols., Barcelona, 1914.
- Canc. de Baena* = *Cancionero de Baena*, ed. P. S. Pidal, M., 1857; ed. facsímil, N. Y., Hispanic Society, 1926.
- Canc. de Don Dinis* = *Cancioneiro de Don Dinis*, ed. Henry R. Lang. (*Das Liederbuch des Königs Denis von Portugal*, Halle, 1894).
- Canç. de la Bibl. Vaticana*, còdex n.º 4803, infòlio de 210 fulls numerats, de la Biblioteca Vaticana. Hi ha publicat: *Cancioneirinho* de trovas antigues, col·ligides de un grande cancionero de Bibliotheca do Vaticano. Precedido de una notícia crítica do mesmo grande cancionero, com a lista de todos os trovadores que comprehendem, pela maior parte portugueses e gallegos. Vianna, 1870.
- Canc. de Stúñiga* = *Cancionero de Stúñiga*, ed. i glosari del marquès de la Fuensanta del Valle (F. Ramírez de Arellano), *Colección de Libros Españoles, raros y curiosos*, IV, Madrid, 1872.
- Cançon de Crozada* (*La Chanson de la Croisade contre les Albigeois*, p. p. Paul Meyer, P., 1875-79).
- Cançoner Satíric* Valencian dels segles XV y XVI, p. p. Miquel y Planas, B., 1911.
- Canigó*, veg. J. Verdaguer.
- Cantigas* = Alfonso X, el Sabio, *Cantigas de Santa Maria*, ed. Acad., amb pròleg del marquès de Valmar, 2 vols., Madrid, 1889; ed. Walter Mettmann, vols. I-IV, Universitat de Coïmbra, 1959-72. Abreujat en *Crgs*.
- Cantigas d'Escarnho e de Maldizer*, veg. Rds. Lapa. *Canyis i Canyissaes*, veg. Amanci Martínez Ruiz.
- Cañes, Francisco, *Diccionario Español-Latino-Arábigo*, 3 vols., Madrid, 1787.
- Capellà, Andreu, *De Amore* libri tres. Text llatí amb la traducció catalana del segle XIV. Introducció i notes per Amadeu Pagès. Castelló de la Plana, Sociedad Castellonense de Cultura, 1930.
- Cap d'Any de Raixa*, Palma, Ed. Moll, 1957 ss.
- Capitols e Ordinacions novellament fetes per la Cort del Principat de Catalunya, qui s celebrà en lo capital de la seu de Barcelona a vuits dies del mes d'Octubre del any mil quatrecentos vuytanta hu, sobre los Drets del General, ço es de les entrades e eixides*. Són 56 capitols, p. p. Moliné i Brasés dins la seva edició del *Llibre del Consolat de Mar*, pàgines 226-236.
- Capmany i de Montpalau, A. de, *Memorias Históricas sobre la Marina, Comercio y Artes de la Antigua Ciudad de Barcelona*, 4 vols., M., 1779.
- Careta, *Dicc. de Barbr.* = Antoni Careta i Vidal, *Diccionari de Barbrismes introduïts en la Llengua Catalana*, Barcelona, 1901.
- Carnoy, A., *Le Latin en Espagne, d'après les inscriptions*, 2.<sup>a</sup> ed., Bruxelles, 1906.
- Caro Baroja, Julio, *Los Pueblos de España*, Barcelona, 1946.
- , *Materiales para el estudio de la Lengua vasca en su relación con la latina*, Universidad de Salamanca, 1946.
- Carré Alvarellos, L., *Diccionario galego-castelán e vocabulario castelán-galego*, 1.<sup>a</sup> ed., la Corunya, 1933 i la 3.<sup>a</sup> ed.
- Carreras i Candi, Francesc, *Geografía General del Reino de Valencia*, Barcelona, s. d.
- , *Geografía General de Catalunya* (descrip. física, *Ciutat de Barcelona*, C. Gomis; *Girona*, J. Botet; *Lleida*, Rocafort; *Tarragona*, E. Morera), dir. F. Carreras Candi, Barcelona, A. Martín, s. d.
- , *Notes històriques de Sant Hilari Ça-calm*, Barcelona, 1911.
- , *Miscelànea Històrica Catalana*. 1.<sup>a</sup> i 2.<sup>a</sup> sèrie, Barcelona, 1905-18, 2 vols.
- Cart. de Sant Cugat* = *Cartulario de San Cugat del Vallés*, p. p. Rius i Serra, toms 1-3, B., CSIC, 1945-7.

- Cart. de Tavèrnoles* = *El Cartulario de Tavèrnoles*, p. p. Josefina Soler Garcia, Castelló de la Plana, Soc. Cast. de Cultura, 1961.
- Cart. d'Ossau* = Pierre Tucó-Chala, *Cartulaires de la Vallée d'Ossau*, CSIC, Fuentes para la historia del Pirineo VII, 416 pp. i 3 mapes, Saragossa, 1970.
- Cartoral de Vilafranca de Conflent*, c. 1330, inèdit despullat a l'Arxiu dels Pir.-Or. a Perpinyà.
- Cartulari de Poblet*, Barcelona, IEC, 1938.
- Carus, Julius V., *Prodromus Faunae Mediterraneae, sive Descriptio animalium maris Mediterranei incolarum... adjectis nominibus vulgaribus eorumque auctoribus*, 2 vols., Stuttgart, 1885-93.
- Casaccia, G., *Dizionario Genovese-Italiano*, Gènova, 1876.
- Casaponce, Esteve, *Contes Vallespirenchs*, replegats per En Mir y Nontoquis, Perpinyà, s. d.
- Cast. de D. Sancho* = *Castigos e Documentos para bien vivir, ordenados por el Rey don Sancho IV*, ed. Agapito Rey, Indiana University, 1952, cito també l'ed. Gayangos, Madrid, Rivadeneyra, vol. LI.
- Castelao, *Escolma Dónega*, Vigo, Galaxia, 1964.
- Castelló, Juan, *Ibiza y Formentera, índice para el viajero*, Palma de Mallorca, 1957.
- Castelló Guasch, Joan, *Rondaies Eivissenques*.
- Castet, *Proverbes Patois de la Vallée de Biròs en Couserans*, Foix, 1889.
- Castiagilos*, veg. Ramon Vidal de Besalú.
- Castro, Américo, *Glosarios Latino-Españoles de la Edad Media*, Madrid, 1936.
- , *Unos Aranceles de Aduanas del siglo XIII*, RFE, VIII, 1-29, 325-56; IX, 266-76; X, 113-36.
- Català, Víctor, *Solitud*, 3.<sup>a</sup> ed., Barcelona, 1909.
- , *Dramas Rurals*, B., L'Avenç, 1902.
- Catálogo de Voces Gallegas*, veg. Fr. Martín Sarmiento i J. L. Pensado.
- Cauliac, *Inventari o collectori en la part cirurgical de medicina, compilat e complit l'any de nostre Senyor mil quatrecents xexanta y tres per Guido de Cauliac mestre en medicina en lo famos studi de Montpellier*, B., 1492.
- Cavanilles, Antoni Josep, *Observaciones sobre la Historia Natural. Geografía, Agricultura, población y frutos del Reyno de Valencia*, 2 vols. (1795-97), 2.<sup>a</sup> ed., Saragossa, 1958.
- Cavallero Zifar*, El, c. 1300 o princ. S. XIV, ed. C. P. Wagner, Ann Arbor, 1929; ed. Michelant, Tübingen, 1872.
- CDACA, veg. CoDoACA.
- Cej. = Julio Cejador y Frauca, *Tesoro de la Lengua Castellana*, M., 1902 ss., vols. 4-9.
- Celestina* = Fernando de Rojas, *Tragicomedia de Calisto y Melibea*, ed. Foulché-Delbosc, B., 1902, cito també la de Cej. en *Cl. C.*, comp. L. S. Poston, *An Etymological Vocabulary to the Celestina*, vol. I (A-E), Xicago, 1940.
- Cénac-Moncaut, *Dictionnaire Gascon-Français*, París, 1863 (reflecteix el parlar de la zona de Mirande-du-Gers).
- Cerdà, Jordi Pere (Antoni Cayrol), *Contalles de Cerdanya*, B., Barcino, 1961.
- Cerverí de Girona, *Obras completas del trovador Cerverí de Girona*, ed. Martí de Riquer, B., 1947. També l'ed. de les 100 lfriques de Cerverí, ed. per Francesco A. Ugolini, contingudes en el *Cançoner de Saragossa*, Roma, 1936.
- Cèssulis, Jaume, *De les costums dels hòmens e dels oficis dels nobles sobre'l Joch dels Escachs...* traduït del latí... versió catalana treta d'un ms. del quinzenè segle; Barcelona, Massó i Casas, 1900. Altra ed.: *Libre de bones costums dels hòmens e dels oficis dels nobles. Sermó sobre lo Joch dels Scachs...*, Barcelona, Imp. Altés, 1902.
- CGL = Georg Goetz, *Corpus Glossariorum Latino-rum*, 7 vols.; ed. G. Götz, Leipzig, 1888-1901; vols. 6 i 7 (*Thesaurus Glossarum Emendatarum*), Amsterdam, Halkert, 1965.
- Chanson de Roland*, La, ed. J. Bédier, París, 1922; també: ed. de T. Atkinson Jenkins, Boston, 1924.
- Charles, H., i Solayman, A.-M., *Le parler arabe de la voile et la vie maritime sur la côte Libano-Syrienne*, Beirut, 1972.
- CHCA = *Congrés d'Història de la Corona d'Aragó*.
- Cid* = *Cantar del Mio Cid* (c. 1140), ed. Menéndez Pidal, 3 vols., Madrid, 1908-11.
- CiFiNat, veg. Fontserè.
- CIL = *Corpus Inscriptionum Latinarum*, Berlín, 1863 ss.
- Cl. C.* = *Clásicos Castellanos de la Lectura*, Madrid, 1910 ss.
- Cobles de la Divisió del Regne de Mallorca*, veg. A. Turmeda.
- Cocchiari, G., *Le Vastate. Contributo alla storia del Teatro Popolare*, Palerm, 1926.
- CoDoACA = *Colección de Documentos Inéditos del Archivo General de la Corona de Aragón*, p. p. P., M. i F. de Bofarull, 41 vols., 1847 ss.
- Coll A. = B. Coll y Altabás, *Colección de voces usadas en la comarca de la Litera*, apèndix de la 2.<sup>a</sup> ed. del dicc. de Borao.
- CongrL(l)C(at.)* = *Primer Congrès Internacional de la Lengua Catalana*, Barcelona, 1908.
- Colección Diplomática de Irache*, veg. José M. Lacarra.
- Collacions*, veg. *Ajustaments o Suma de collacions. Coll. de la B. Vida*, veg. Baró de Maldà.
- Colloqui de les Dames* = *Colloqui e rahonament fet entre dues dames*, ms. del segle XV, ed. R. Miquel y Planas, ap. *Cançoner Satirich*, pp. 245-280.
- Colmeiro, Miguel, *Enumeración y revisión de las plantas de la Península Hispano-lusitana e Islas Baleares, con la distribución geográfica de las especies y sus nombres vulgares, tanto nacionales como provinciales*, 5 vols., Madrid, 1885.
- , *Diccionario de los diversos nombres vulgares de muchas plantas del antiguo y nuevo mundo*. 1 vol., Madrid, 1871.
- Coloquios Epigr. Prerr. de Salamanca* = *Actas Col. Prerr. Salm.*

- Comes, Pere Joan, *Llibre de algunes coses asanyalades succehides en Barcelona y en altres parts*, Barcelona, 1878.
- Commemoracions de Pere Albert*. Publicades en el volum dels *Usatges de Barcelona*, NCL., Barcelona, 1933.
- Companyó, Lluís, *Histoire naturelle du département des Pyrénées Orientales*, Perpinyà, 1964.
- Conde Luc.*, veg. Juan Manuel.
- Conaix. Spicies = Llibre de coneixenses de spicies e de drogues e de ajustaments de pessons, canes e mesures de diverses terres*. Ms. de l'any 1455, Bibl. Universitària de Barcelona.
- VII *Congrés de Filologia Romànica*, Barcelona, 1953.
- CongrHiCorAra = Congrès d'Història de la Corona d'Aragó*, dedicat al Rey en Jaume I y a la seua època, 2 vols., Barcelona, 1909-13.
- CongrHiCorAra IV = IV Congrès d'Història de la Corona d'Aragó*, 1955.
- Congr. de la Ll. Cat. = Primer Congrès Internacional de la Llengua Catalana*, Barcelona, 1908.
- ConstCat. = Constitucions y altres drets de Catalunya, ... celebrades en la ciutat de Barcelona any MDCCII*. Vol. primer, Barcelona, 1704.
- Consolat de Mar*, codi marítim, el nucli primitiu del qual es remunta a la segona meitat del S. XIII, amb moltes addicions del S. XIV i algunes del S. XV (per l'extensió de cada una d'aquestes parts, veg. l'ed. de Valls i Taberner en NCL., Barcelona, 1930-33. Cito també la de Moliné i Brasés, Barcelona, 1914, i la de Pardessus).
- Cont.* veg. Ramon Llull.
- Contastí, F.*, veg. *(La) filla de l'emperador Contastí*. Corazzini di Bulciano, F., *Vocabolario Nautico Italiano*, 6 vols., Florència, 1905.
- Corbatxo*, p. p. Moll, BDLC, xvi.
- CorDAran*, veg. Joan Coromines, *Vocab. Aran*.
- Cordier, Eugène, *Études sur le dialecte du Lavedan*, tir. a part del *Bulletin de la Société de Ramond*, Banyeres de Bigorra, 1878.
- Cornu, Jules, *Die Portuguesische Sprache*, en GGr. I, 2.<sup>a</sup> ed.
- Coromines, Joan, *Entre dos llengüatges*, 3 vols., Barcelona, Curial, 1976-77.
- , *Estudis de Toponímia Catalana*, 2 vols., Barcelona, Ed. Barcino, 1965 i 1970.
- , *Lleures i converses d'un fillòleg*, Barcelona, 1971.
- , *Prosificacions d'Eiximenis*, en *EntreDL*.
- , *TopHesp. = Tópica Hespèrica*, estudio sobre los antiguos dialectos, el substrato y la toponímia romances, 2 vols., Madrid, ed. Gredos, 1971.
- , *Vocabulario Aranés. Tesis doctoral*, Barcelona, 1931.
- , veg. també *Du Nouveau sur la Toponymie Occitane*, en *Beiträge zur Namenforschung*, vol. ix.
- , *Diccionario crítico etimológico de la Lengua Castellana*, veg. DCEC.
- Coromines, Pere, *A recés dels tamarius. Contes i novel·les*, Barcelona, 1925.
- , *Cartes d'un visionari* (sobre la Monarquia i la República), Barcelona, Antoni López, 1921.
- , *De plaer no n'hi ha mai prou en Putxinellis*.
- , *Diaris i records*, 3 vols., Barcelona, Curial, 1974-75.
- , *El perfecte Dandi i altres escrits*, Buenos Aires, 1940.
- , *Les gràcies de l'Empordà. Poema en prosa*, Barcelona, F. X. Altés, 1919.
- , *La mort d'En Joan Apòstol*, Barcelona, Llibr. Antoni López el Vell, 1928.
- , *Jardins de Sant Pol*, Barcelona, 2.<sup>a</sup> ed., 1927.
- , *La dona lletja*, dins O. C.
- , *L'amor traïdor*, dins O. C.
- , *L'avi dels mussols*, dins O. C.
- , *Les llàgrimes de Sant Llorenç*. Novella, Barcelona, A. López, 1929.
- , notes manuscrites.
- , O. C. = *Obres Completes*, recopilació i notes de Joan Coromines, Barcelona, ed. Selecta, 1972.
- , O. C. *Cast.* = *Obra Completa en Castellano*, recopil. y anot. por Joan Coromines, Madrid, ed. Gredos, 1975.
- , *Pigmalió = Les dites i facècies de l'estrenu filàntrop En Tomàs de Bajalta*. Llibre segon: *Pigmalió*, Barcelona, 1928.
- , *Les presons imaginàries*, Barcelona, Tipografia «L'Avenç», 1899.
- , *Prometeu = Les dites i facècies de l'estrenu filàntrop En Tomàs de Bajalta*. Llibre tercer: *Prometeu*, Barcelona, 1934.
- , *Putxinellis*. Teatre, Barcelona, Imp. Altés, 1927.
- , *Silèn = Les dites i facècies de l'estrenu filàntrop En Tomàs de Bajalta*. Llibre primer: *Silèn*, Barcelona, 1925.
- , *La vida austera*, Barcelona, Tip. «L'Avenç», 1908.
- , *Vida d'En Pep de la Tenora*, Barcelona, Barcino, 1953.
- Cortès, Gabriel, *La cançó del Mar. Un allot de barca, Les Illes d'Or*, n.º 8, Mallorca, 1935.
- Corteseão = Armando Corteseão, *Subsídios para um dicionário completo da lingua portuguesa*, Coímbra, 1900-01.
- , *Onomástico Medieval Português*, en *O Archeólogo Português*, 1903-12.
- CorVoAr*, veg. Joan Coromines, *Vocabulario Aranés*.
- Costa, Antoni Cebrià, *Introducción a la Flora de Cataluña*, 2.<sup>a</sup> ed., Barcelona, 1877.
- ACCosta *Flora de Cat.*, veg. Antoni Cebrià Costa, *Introducción a la Flora de Cataluña*.
- Costa i Llobera, Miquel, *Horacianes*, Barcelona, Ilustr. Catalana, 1906; *Les Illes d'Or*, 18, Palma, 1938.
- , *De l'agre de la terra, Les Illes d'Or*, 34, Palma, 1947.
- , *Poesies*, Barcelona, Ilustr. Catalana, s. d.
- Costa-S. Lit.*, veg. *SLitCosta*.
- CostCatManc.*, veg. *CostManc*.
- CostManc.* = Mancunitat de Catalunya: *Costumari català*. Vol. I: *Usos i costums de bon pagès sobre boscos i arbrades*, Barcelona, 1920. Vol. II: *Costums sobre termenals, camins i aigües en terres de*



- pagès, Barcelona, 1921.
- CostTort*, veg. *Costums de Tortosa*.
- Costums de Tortosa* = B. Oliver, *Historia del Derecho en Cataluña, Valencia y Mallorca*, tomo iv: *Código de las costumbres de Tortosa*, Madrid, 1881.
- Couzinié, J. P., *Dictionnaire de la langue romancastraise et des contrées limitrophes*, Castres, 1850.
- Covarr. = Sebastián de Covarrubias Horozco, *Tesoro de la lengua castellana o española*, Madrid, L. Sánchez, 1611.
- Cowan, H. K. J., *De Oudnederlandse (Oudnederfrankische) Psalmenfragmenten, Textus minores*, vol. xxiii, Leiden, Brill, 1957.
- Crescenzo, Bartolomeo, *Nautica Mediterranea*, 1607.
- Crescini, Vincenzo, *Manualetto Provenzale*, Pàdua, 1905.
- Crespo Pozo, J. S., *Nueva contribución a un vocabulario castellano-gallego*, Ourense, 1972.
- Cròn. del Cerimoniós, veg. Pere el Cerimoniós, *Crònica*.
- Cronicón Villarense*, veg. *Liber Regum*.
- Croquis Pirinencs*, veg. J. Massó i Torrents, *Croquis*.
- Crozada*, veg. *Cançon de Crozada*.
- CSIC = Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- Ctgs. de Sta. M.* = Alfons el Savi, *Cantigas de Santa Maria*, ed. Acad., amb pròleg del Marquès de Valmar, 2 vols., Madrid, 1889.
- Cuadernos de Estudios Gallegos*, Santiago de Compostela, 1944 ss.
- Cuervo, Rufino J., *Apuntaciones críticas sobre el lenguaje bogotano*, 1.<sup>a</sup> ed., Bogotá, 1872; 5.<sup>a</sup> ed., París, 1907; 7.<sup>a</sup> ed., Bogotá, 1939.
- , *Diccionario de construcción y régimen de la lengua castellana*, vols. 1 i 2, París, 1886-93 (A-D).
- , *Obras inéditas*, p. p. F. Restrepo, Bogotá, 1944.
- Curial e Güelfa*, ed. Rubió i Lluch, Barcelona, Academia de Buenas Letras, 1901; ed. R. Aramon, 3 vols., NCL., Barcelona, 1930.
- Chabrand, J. A., i Rochas d'Aiglun, A. de, *Patois des Alpes Cottienues et en particulier du Queyras*, Grenoble, 1877.
- DAcEsp.* = Real Academia Española, *Diccionario de la Lengua Castellana*. Les eds. es distingeixen afegint-hi la data. Cito les següents: 2.<sup>a</sup>, 1783; 5.<sup>a</sup>, 1817; 9.<sup>a</sup>, 1843; 11.<sup>a</sup>, 1869; 12.<sup>a</sup>, 1884; 13.<sup>a</sup>, 1899; 14.<sup>a</sup>, 1914; 15.<sup>a</sup>, 1925; 16.<sup>a</sup>, 1936; 17.<sup>a</sup>, 1947; 19.<sup>a</sup>, 1974.
- DAg.* = *Diccionari Aguiló*. Materials lexicogràfics aplegats per Marian Aguiló i Fuster, revisats i publicats sota la cura de Pompeu Fabra i Manuel de Montoliu, 8 vols., Barcelona, IEC, 1914-34.
- Dacorom.* = *Dacoromania*, p. p. Puscariu, Cluj, 1920 ss.
- D'Albon, *Cartulaire du Temple*.
- S. R. Dalgado, *Glossário Luso-Asiático*, 2 vols., Coïmbra, 1919-21.
- Damé, Fr., *Nouveau Dictionnaire Roumain-Français*, Bucarest, 1931.
- , *Nouveau Dictionnaire Français-Roumain*, Bucarest, 1930.
- DAmen.* = J. Amengual, *Nuevo Diccionario mallorquin-castellano-latín*, 2 vols., Palma de Mallorca, 1858-78.
- J. Daniel, *Dictionnaire Français-Périgourdin*, Peirigús, 1914.
- Darmesteter, A., Hatzfeld, A., i Thomas, A., *Dictionnaire Général de la Langue Française*, 2 vols., París, 1926.
- DAut.* = Real Academia Española, *Diccionario de la Lengua Castellana*, llamado de *Autoridades*, tom I A-B, 1726; II C, 1729; III D-F, 1732; IV G-N, 1734; V O-R, 1737; VI S-Z, 1739.
- DBal.*, veg. Balari, *Dicc.*
- DCatAlem.*, veg. *Voc. Cat. Alem.*
- DCEC = Joan Coromines, *Diccionario crítico etimológico de la lengua castellana*, vols I (A-C), 1954; II (CH-K), 1955; III (L-RE), 1956; IV (RI-Z), 1957.
- Decam.*, veg. G. Boccaccio, *Decameron*.
- DECH = Joan Coromines, *Diccionario etimológico castellano e hispánico*, Gredos, Madrid, en premsa.
- DEnciclSalv.* = *Diccionari Enciclopèdic de la Llengua Catalana*, Barcelona, Salvat ed., 1934-35.
- Diccionario Enciclopédico Gallego-Castellano*, veg. E. Rodríguez González.
- Don Denis*, veg. Lang.
- Desclot, Bernat, *Crònica del Rey En Pere e dels seus antecessors passats*, ed. M. Coll i Alentorn, NCL., 62-64, 66, 69-70, Barcelona, 1949-51; ed. Soldevila, Barcelona, Edit. Selecta, 1971.
- Desplanque, *Inventaire des Archives de Thuir*.
- Despuig, Cristòfol, *Los colloquis de la insigne ciutat de Tortosa*, Barcelona, Imp. La Renaixensa, 1877.
- Despuig, Cardenal Antoni, *Mapa de la isla de Mallorca*, 1785.
- Devic, Marcel, *Dictionnaire étymologique des mots d'origine orientale*, en el Suplement de: Littré, *Dictionnaire de la langue française*, París, 1876.
- DFa.* = Pompeu Fabra, *Diccionari General de la Llengua Catalana*, Barcelona, 1932 (de fet 1933); 2.<sup>a</sup> ed., 1954.
- DFebrer* = Antoni Febrer i Cardona, *Diccionari Menorquí, Español, Francés y Llatí*, manuscrit de principis del S. XIX del qual tenim xerocòpia.
- DFgra.* o *DFig.* = Pere Antoni Figuera, *Diccionari Mallorquí-Castellà*, Palma, 1840-41.
- DGén.* = Hatzfeld, Darmesteter, i Thomas, *Dictionnaire Général de la Langue Française*, 2 vols., París, 1890-1900.
- DGral.*, veg. *DGén.*
- DHiAcEsp.* = Real Academia Española, *Diccionario Histórico de la Lengua Española*, vols. 1 i 2 (A-CE), Madrid, 1933-36.
- Dicc. Ac. Gall.* = *Diccionario gallego-castellano por la Real Academia Gallega*, la Corunya, 1917-28.
- Dicc. Alart*, veg. Alart, *InvLC*.
- Dicc. Alc.*, veg. *AlcM*.
- Dicc. Constr.*, veg. Cuervo.
- Dicc. de Barbr.*, veg. Careta, *Dicc. de Barbr.*
- Dicc. de Dialectes* de l'Institut d'Estudis Catalans,

- materials del —.
- Dicc. de la Real Acad. Gallega*, veg. *Dicc. Ac. Gall.*
- Dicc. Mall Amengual = DAmén.*
- Dicc. Vogel*, veg. Eberhard Vogel, *Diccionari portàtil de les llengües catalana y alemanya...*, Berlín-Schöneberg, 1911.
- Dict. Gral.*, veg. DGén.
- Diez, Mn. Manuel, *Llibre de Menescalía o tractat de les mules*, Barcelona, 1523.
- Diego, G. de, veg., García de Diego.
- Dieterici, Fr., *Arabisch-Deutsches Handwörterbuch zum Koran und «Thier und Mensch vor dem König der Genien»*, Leipzig, 1881; 2.<sup>a</sup> ed., 1894.
- Diez, F., *Etymologisches Wörterbuch der romanischen Sprachen*, 1.<sup>a</sup> ed., 1853; 5.<sup>a</sup> ed., Bonn, 1887.
- Diz. di Mar.* = Reale Accademia d'Italia, *Dizionario di Marina Medievale e Moderno*, Roma, 1937.
- Diz. Rumantsch-Grischun*, veg. Planta-Schorta, *Diz Rumantsch-Grischun*.
- Djauhari, Šibāh, *Diccionari Àrabíc del Djauhari* (irani arabitzat), any 1007.
- DManAc. = *Diccionario manual... de la Lengua Española*, Real Academia Española, Madrid, 1950-58
- D. M. P., veg. Peralta.
- DMPeralta, veg. Peralta.
- Doctrina Pueril*, veg. Llull, *Doctrina Pueril*.
- Dombay, *Grammatica Linguae Mauro-Arabicae*, Viena, 1800 (amb un lèxic marroquí).
- Donatz Proensals* d'Uc Faidit, compost a Itàlia cap a 1240.
- DOrt. = Pompeu Fabra, *Diccionari Ortogràfic*, Barcelona, 1917.
- Dottin, G., *Glossaire des parlers du Bas-Maine*, París, 1899.
- , *La langue Gauloise*, París, 1920 (comp. sempre la important ressenya de J. Jud., *ARom.* vi, 188-211).
- Doujat, Jean, *Ditcionari moundi*, empeoutad per G Visner, Tolosa de Llenguadoc, 1895.
- Dozy, Reinhart, *Supplément aux Dictionnaires Arabes*, 2 vols., Leiden, 1881.
- , *Dictionnaire détaillé des noms des vêtements chez les Arabes*, Amsterdam, 1845.
- , *Gloss.* = R. Dozy i W. H. Engelmann, *Glossaire des mots espagnols et portugais dérivés de l'arabe*, 2.<sup>a</sup> ed., Leiden, 1869 (la 1.<sup>a</sup> ed. d'aquesta obra, escrita només per Engelmann, fou enormement millorada i ampliada pel seu mestre Dozy en la 2.<sup>a</sup>). A Xicago vaig usar l'exemplar de mà de Dozy, amb addicions manuscrites de l'autor, que de vegades cito.
- DTo. = Petro Torra, *Dictionarium seu thesaurus catalano-latinus*, Barcelona, 1653; Vic, 1757. Cito per l'edició de Vic.
- Du C. = *Glossarium Mediae et Infimae Latinitatis*, conditum a Carolo du Fresne, domino Du Cange, ed. nova a L. Favre, 10 vols., Niort, 1883-87.
- Du Nouv. = Joan Coromines, *Du nouveau sur la toponymie occitane: recherches sur les noms de lieux préromans de Languedoc et de Gascogne*, a Bei-  
träge zur Namenforschung, 8 (1973), pp. 193-308.
- Dupleich, *Dictionnaire Patois-Français à l'usage de l'arrondt. de St. Gaudens, Saint-Gaudens*, 1843.
- Duraffour, Antonin, *Lexique Patois-Français du parler de Vaux-en-Bugey (Ain)*, Grenoble, 1941.
- , *Phénomènes généraux d'évolution phonétique dans les dialectes franco-provençaux*, Grenoble, 1932.
- Duvoisin, Cap. = Capitaine Duvoisin, *De la formation des noms dans la langue basque*, París, 1884.
- Durrieux, Alcée, *Dictionnaire étymologique de la langue gasconne*, 2 vols., Auch, 1899-1901 (les etimologies no tenen cap valor i sovint influeixen en les definicions de l'autor; les seves dades es refereixen generalment al departament del Gers).
- EEMCA = *Estudios de la Edad Media de la Corona de Aragón*, dirigit per J. M. Lacarra.
- Eguílaz y Yanguas, L. de, *Glosario etimológico de las palabras españolas (castellanas, catalanas, gallegas, mallorquinas, portuguesas, valencianas y vascas) de origen oriental (árabe, hebreo, malayo, persa y turco)*, Granada, 1886 (el mètode de l'autor és dels més defectuosos i les seves dades s'han d'agafar sempre amb la major desconfiança, però el seu llibre conté algunes paraules que manquen en el *Gloss.* de Dozy).
- Eiximenis, Francesc, *Doctrina compendiosa*, ed. P. Martí de Barcelona, *NCL.*, Barcelona, 1929 i *CoDo-ACA* XIII.
- , *Llibre de les dones*, edició crítica per Frank Naccarato, tesi doctoral presentada a la Univ. de Xicago, dirigida per J. Coromines, en curs de publicació.
- , *Regiment de la cosa pública*, ed. Daniel de Molins de Rei, *NCL.*, Barcelona, 1927.
- , *Terç del Cbrestà*, ed. del P. Martí de Barcelona i Feliu de Tarragona, vols. I-III, *NCL.*, Barcelona, 1932.
- Se'n cita de vegades l'antologia d'Eiximenis per Marçal Olivari, *NCL.* vi.
- Eladio, veg. Rodríguez González, *Dicc. Enciclopèdic*.
- Elbing, *Glossari* d' (S. XVI), la principal font de què disposem per al lèxic del prussià antic, uso l'ed. facsímil de Mažiulis.
- Elcock, W. D., *De quelques affinités phonétiques entre l'aragonais et le béarnais*, París, 1938.
- Elias de Molins, A., *Diccionario biográfico y bibliográfico de escritores y artistas catalanes del siglo XIX*, 2 vols., Barcelona, 1889-95.
- Elucidário*, veg. *Viterbo*.
- E. N. C., veg. *NCL.*
- Encicl. It.* = *Enciclopedia Italiana di Scienze, Lettere ed Arti*, Roma, 1929-39.
- Encicl. Ling. Hisp.* = M. Alvar, A. Badia, R. de Balbín, L. F. Lindley Cintra, dir., *Enciclopedia Lingüística Hispánica*, M., CSIC, 1960-1966.
- Encina, Juan del, *Cancionero*, 1946, ed. facs. de la princ., M., Acad. Esp., 1928. --
- Engelmann, veg. Dozy, *Gloss.*
- EntreDL*, veg. J. Coromines, *Entre dos llenguatges*.

- Entrev.* = *Notes dels llibres «De Entrevènements»*, en l'obra d'Isidor Macabich *Santa Maria la Mayor; los Cronistas*, 1916, pp. 1-104.
- Ernault, Émile, *Dictionnaire étymologique du breton moyen*, Nantes, 1885-7, amb el suplement *Glossaire Moyen-Breton*, P., 1896.
- , *Dictionnaire breton-français du dialecte de Vannes*, Vannes, 1904.
- Ernout, A., *Le dialecte ombrien, lexique du vocabulaire des «Tables eugubines» et des inscriptions*, P., 1961.
- , *Les éléments dialectaux du vocabulaire latin*, P., Champion, 1909.
- , *Morphologie historique du latin*, P., Klincksieck, 1914.
- Ernout-M. = A. Ernout i A. Meillet, *Dictionnaire étymologique de la langue latine*, P., 1932; 2.<sup>a</sup> ed., 1939; 3.<sup>a</sup> ed., 1951.
- Escolano, G., *Décadas de la Historia de la insigne y coronada Ciudad y Reyno de Valencia*, 2 vols., València, 1610-11.
- Escolma Dón.*, veg. Castelao.
- Escriu i Martínez, José, *Diccionario Valenciano-Castellano*, València, 1851; no cito mai la pèssima 3.<sup>a</sup> ed. ampliada per C. Llombart, 1886.
- Esnault, Gaston, *Dictionnaire historique des argots français*, P., Larousse, 1965.
- Esp. Sagr.* = E. Flórez, *España Sagrada*, 51 vols., 1747 ss.
- Espasa = *Enciclopedia Universal Ilustrada Europeo-Americana*, B., J. Espasa editor, s. a.
- Espinosa, hijo, Aurelio M., *Arcaísmos dialectales: la conservación de s y z sonoras en Cáceres y Salamanca*, M., 1935.
- Espinosa, Pedro, veg. Rodríguez Marín.
- Esquella de la Torratxa*, L', setmanari humorístic republicà, B., 1879-1935.
- Esteve, Joan, *Liber elegantiarum latina et valentiana lingua*, Venècia, 1489; llicència d'imprimir 1472.
- Est. E. Med. Cor. Arag.* = *Estudios de Edad Media de la Corona de Aragón*, p. p. J. M. Lacarra, Saragossa, Institución Fernando el Católico.
- Estienne, H., *Thesaurus Graecae Linguae*, 5 vols., 1572-73.
- EstRAramon* = *Estudis Romànics* publicats a cura de Ramon Aramon i Serra, B., 1947 ss.
- Estudios Mz. Pi.* = *Estudios dedicados a don Ramón Menéndez Pidal*, 5 vols., M., 1949 ss.
- Est. Univ. Cat.* = EUC.
- E. T. C., vegeu J. Coromines, *Estudis de toponímia catalana*.
- EUC = *Estudis Universitaris Catalans*, 22 vols., B., 1907-36.
- Euskera*, *Euskatzaindiaren lan eta egiriak*, en *Trabajos y actas de la Acad. de la Lengua Vasca*, vols. I-VI, Bilbao, 1956-59.
- EWFS, veg. Gamillscheg.
- EWUG, veg. Rohlf's.
- Eys, W. J. van, *Dictionnaire Basque-Français*, P., 1873.
- , *Grammaire comparée des dialectes basques*, P., 1879.
- Eximplis e Mir.* = *Recull de Eximplis e Miracles, Gestes e Faules e altres ligendes* ordenades per A-B-C. Ed. Marian Aguiló, Biblioteca Catalana, 1881.
- Fabra, Pompeu, *Converses filològiques*, 1.<sup>a</sup> sèrie, B., Editorial Regina, s. a.
- , *Diccionari General de la Llengua Catalana*, B., 1932 (reeditat diverses vegades a partir de 1954 sota la responsabilitat de l'IEC).
- , *Gramàtica de la Lengua Catalana*, B., L'Avenç, 1912.
- , *Gramàtica catalana*, B., IEC, 1917.
- , *Gramàtica catalana*, B., Ed. Teide, 1956 (ed. pòstuma a cura de J. Coromines).
- , veg. DOrt.
- Facet (Fasset)*, ed. Morel-Fatio, en *Rom.* xv, pp. 192-235.
- Fahrholz, Günter, *Wohnen und Wirtschaft im Bergland der oberen Ariege*, Hamburg, 1931.
- Falk, H. S., i Torp, A., *Norwegisch-dänisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg, 1911.
- Febrer i Cardona, Antoni = DFebrer.
- Febrer, A. = *La Comèdia de Dant Allighier*, traduïda per Andreu Febrer, versió catalana del S. xv, B., 1878.
- Feliu i Codina, Josep, *La dida*, 1875 (novella).
- , *Lo Bruch*, 1878 (narració).
- [Fernández de Navarrete, M.], *Diccionario Marítimo Español*, M., Imprenta Real, 1831.
- Fernández González, Ángel R., *El habla y la cultura popular de Oseja de Sajambre*, Oviedo, Dip. de Asturias, 1959.
- Ferrà, Bartomeu, *Comèdies y Poesies*, Palma, 1872; cito l'ed. IdOr.
- Ferraz y Castán, V., *Vocabulario del dialecto que se habla en la Alta Ribagorza*, M., 1934.
- Ferreira de Vasconcellos, J., *Eufrosina*, mj. S. xvi.
- Ferrer, Sant Vicent, *Quaresma predicada a València l'any 1413*, ed. de Josep Sanchis Sivera, B., 1927.
- , *Sermons*, a cura de Josep Sanchis Sivera (t. I i II), *Els Nostres Clàssics*, 1932-34; també en cito un altre volum que té en preparació com a tesi doctoral el meu antic alumne de Xicago William J. Harrison.
- Ferrer Ginart, Andreu, *Rondaies de Menorca*, Ciutadella, 1914.
- FEW = Walther von Wartburg, *Französisches Etymologisches Wörterbuch*, vols. I (A-B) 1922-27 II (C, K, Q) 1936-46, III (D-F) 1928-34, IV (G-I) 1947-52, v (J-L) 1948 ss., total 18 vols. Segona ed., 1969, fascicle 1.
- Fick, A., *Vergleichendes Wörterbuch der indogermanischen Sprachen*, 1.<sup>a</sup> ed., 1868; 3.<sup>a</sup> ed., 4 vols., 1874; 4.<sup>a</sup> ed., 1890.
- fi del comte d'Urgell*, La, ed. de X. de Salas Bosch, NCL., B., 1931.
- Fierro, M. = *Martín Fierro* de José Hernández, Buenos Aires, 1872-9; 1 vol. d'ed. i 1 de comentari

- E. F. Tiscornia, *Martín Fierro comentado i anotado*, Buenos Aires, 1925 i 1943.
- Fig. = Cândido de Figueredo, *Novo dicionário da lingua portuguesa*, 2 vols., Lisboa, 1899; 5.<sup>a</sup> ed., 1939.
- Figuera, Antoni, *Diccionari Mallorquí-Castellà*, Palma, 1840. Abreujat en *DFgra*.
- fill del senescal d'Egipte, Lo*, en *Novelletes Exemplars*, ed. R. Aramon, *NCl.*, B., 1934.
- filla de l'emperador Costanti, La*, en *Novelletes Exemplars*, ed. R. Aramon, *NCl.*, B., 1934.
- filla del rei d'Hongria, La*, en *Novelletes Exemplars*, ed. R. Aramon, *NCl.*, B., 1934.
- Finamore, G., *Vocabolario dell'uso abruzzese*, 2.<sup>a</sup> ed., Città di Castello, 1893.
- Finke, Heinrich, *Acta Aragonensia*, 3 vols., Berlín i Leipzig, 1908 ss.
- Firuzabadí, *Qamús*, gran dicc. àrabí, compost per un persa arabitzat, c. 1400 d. J. C.
- Fischer, H. F. W. D., *Leges Barbarorum in usum studiosorum*; I, *Pactus Legis Salicae*, Leiden, E. J. Brill, 1948; II, *Lex Ripuaria-Lex Saxonum-Euua as amorem*, id., 1951.
- Flamenca = Bruchstücke des provenzalischen Versromans Flamenca*, triats per K. Lewent, Halle, Niemeyer, 1926; i ed. de Lavaud i Nelly, Brusselles, c. 1960 (junt amb la de Jaufré), acompanyada de trad. francesa.
- Flaubert, Gustave, *Salammbô*, P., 1918.
- Fn. Gonz.* = *Poema de Fernán González* (princ. de la 2.<sup>a</sup> meitat del S. XIII), ed. Marden, Baltimore, 1904.
- Foix, Gastó de, *Llibre de caça*, 1387.
- FoLiVa.* = *Fontes Linguae Vasconum*, Pamplona, 1969 ss.
- FonHistVca.* = Luis Mitxelena, *Fonética Histórica Vasca*, Donostia, 1961; 2.<sup>a</sup> ed. ampliada, 1971.
- Fontecha, Carmen, *Glosario de voces comentadas en ediciones y textos clásicos*, M., 1941.
- Fontserè, Eduard, anotacions manuscrites al seu exemplar del *DOrt.*, c. 1925.
- , *Elementos de Ciències Físiques i Naturals*, B., 1932; edició catalana del llibre publicat en castellà (però pensat en català) en diverses edicions des de 1911 (*CiFiNat.*).
- Forcellini, Aegidii, *Totius Latinitatis Lexicon*, Prati, 1858-60.
- Förstemann, Ernst, *Altdeutsches Namenbuch*; vol. I: *Personennamen*, Bonn, 1900; II i III: *Orts- und sonstige geographische Namen*, Bonn, 1911-2.
- Förster i Koschwitz, *Altfranzösisches Übungsbuch*, Leipzig, 1932.
- Forteza, Miquel, *Els descendents dels jueus conversos de Mallorca*, Mallorca, 1966.
- Forteza, Tomàs, *Gramàtica de la Lengua Catalana*, Palma de Mallorca, 1915.
- Fortuna e Pr.*, veg. Bernat Metge.
- Fouché, Pierre, *Phonétique historique du roussillonnais*, Tolosa, 1924.
- , *Morphologie historique du roussillonnais*, Tolosa, 1924.
- Fraenkel, Ernst, *Die baltischen Sprachen*, Heidelberg, 1950.
- , *Litauisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg-Göttingen, 1955 ss.
- Franch, Narcís, traducció del *Corbatxo*, ed. Francesc de B. Moll, *BDLC* xvii, 1935.
- Franck, *Etymologisch woordenboek der nederlandsche taal*, l'Haia, 1910; ed. ampliada per N. van Wijk, *Franck's Etymologisch Woordenboek der Nederlandsche Taal*, l'Haia, Nijhoff, 1912-1971 i *Supplement* de C. B. van Haeringen, id., 1936-1971.
- Freytag, G. W., *Lexicon Arabico-Latinum*, 4 vols., Halle, 1831-7.
- Friederici, G., *Amerikanistisches Wörterbuch*, Hamburg, 1947.
- , *Hilfswörterbuch für den Amerikanisten*, Halle, 1926.
- Fs. Jud.*, veg. *Jud. Festschrift*.
- Fueros de Aragón*, veg. Tilander.
- Furs de València*, ed. Lambert Palmart, València, 1482; ed. Germà Colon i Arcadi García, 3 vols., *NCl.*, Barcelona, 1970, 1974, 1978.
- Fz. Duro, veg. Fernández Duro.
- Ga. Girona, veg. J. García Girona.
- Gaçull, Jaume, *Lo sompni de Johan Johan*, València, 1497.
- MGadea, veg. J. Martí Gadea.
- Gaffiot, Félix, *Dictionnaire Illustré Latin-Français*, P., Hachette, 1934.
- Galindo Romeo, P., i Alcayde Vilar, F., *Lèxic llatí-valencià del bisbe En Jaume d'Aragó*, Saragossa, 1922-27.
- Galles, Joan de, *Breviloqui de virtuts*, ed. P. N. d'Ordal, *NCl.*, 1930.
- Gamillscheg, Ernst, *EWFS = Etymologisches Wörterbuch der französischen Sprachen*, Heidelberg, 1929.
- , R. G. = *Romania Germanica: Sprach- und Siedlungsgeschichte der Germanen auf dem Boden des alten Römerreiches*; vol. I, 1934; vol. II, 1935; vol. III, 1936.
- García de Diego, V., *Contribución al diccionario hispánico etimológico*, M., 1923.
- , *Elementos de gramática histórica gallega*, Burgos, 1906.
- , *Caracteres fundamentales del dialecto aragonés*, Saragossa, 1918.
- , *Diccionario Etimológico Español e Hispánico*, M., [1955].
- García de Palacio, Diego, *Instrucción náutica para navegar*, Mèxic, 1587; ed. facsímil, M., 1944.
- García Girona, Joaquim, *Vocabulari del Maestrat (A-G)*, suplement al *Bol. de la Soc. Castellon. de Cult.*, 1922 ss.
- , *Seidia*, poema valencià, València, 1920.
- García-Lomas, G. A., *Estudio del dialecto popular montañés: fonética, etimologías y glosario de voces*, Sant Sebastià, 1922; 2.<sup>a</sup> ed. molt ampliada: *El len-*

- guaje popular de las Montañas de Santander, Santander, 1949.
- García Soriano, Justo, *Vocabulario del dialecto murciano*, M., 1932.
- Gardette, P., *Lous pouèmes daou pàisan*.
- , *Atlas linguistique et ethnographique du Lyonnais*, Lió, 1950 ss.
- Gargantua, veg. Rabelais.
- Garròs = André Berry, *Les Égloges de Pey de Garros, suivies du Chant Nuptial, texte de 1567 avec une traduction, des notes et un glossaire*, Tolosa, Ed. Privat, 1953 (Bibl. Mérid., 1.ª série, t. xxix).
- Gary, abbé, *Dictionnaire patois-français à l'usage du département du Tarn*, Castres, 1845.
- Gasselin, E., *Dictionnaire Français-Arabe*, 2 vols., P., 1890-1.
- Gauthiot, *Grammaire Sogdienne*.
- Gay, V., *Glossaire archéologique du Moyen Âge et de la Renaissance*, 2 vols., P., 1882-1928.
- GdD, veg. García de Diego.
- G. de Rossilhon, veg. Girart de Rossilhon.
- Genebreda, Antoni, versió del *Libre de consolació de Philosophia* de Boeci, ed. de Marian Aguiló.
- Gènesi de Scriptura, veg. Serra-Amer.
- Genís i Aguilar, Martí, *Julita*, B., fulletó de la *Renai-xença*, 1874.
- , *La Reineta del Cadí*, 1892.
- , *La Mercè de Bellamata*, 1878.
- Gentil, veg. R. Lluïll.
- Georges, H., *Lexicon der lateinischen Wortformen*, Leipzig, 1890.
- Gerard de Cremona, glossari publicat en *Isis*.
- Gesenius, Wilhelm, *Hebräisches und Aramäisches Handwörterbuch ü. das alte Testament*, 12.ª ed. reelaborada per F. Buhl, Leipzig, Vogel, 1895.
- GGC *Ciutat de Barcelona*, veg. F. Carreras i Candi.
- G. Girona, veg. García Girona.
- GGRV, veg. F. Carreras i Candi.
- GGr. = *Grundriss der romanischen Philologie*, p. p. Gustav Gröber, 2 toms, 2.ª ed., Strasburg, 1904-6.
- Giese, Wilhelm, *Anthologie der geistigen Kultur auf der Pyrenäenhalbinsel* (Mitt.), Hamburg, 1927.
- , *Waffen nach der katalanischen Chroniken des XIII. Jahrhunderts*, VKR I, 1928, 140-82.
- , *Waffen nach der spanischen Literatur des 12 und 13. Jahrhunderts*, Hamburg, 1925.
- Gilbert i Corsuno = *Tractat d'Astrologia o Ciencia de les Steles compost baix orde del Rey Pere III lo Ceremoniós per mestre Pere Gilbert y Dalmau Planas, ab la colaboració del jueu Jacob Corsuno*, B., L'Avenç, 1892.
- Gili Gaya, Samuel, *Tesoro Lexicográfico*, 1492-1726, M., 1947 ss.
- Gillet, J. E., *Coplas de unos tres pastores*, en *Philological Quarterly* XXI, Iowa City, 1922 ss.
- , *Propalladia and other works of Bartolomé Torres Narbarro*, 3 vols., Bryn Mawr, 1943-51.
- G. i March, veg. Giner i March.
- Giner i March, Josep, informes inèdits sobre el valencià de la c., centre i sud del país, de lèxic mariner català de l'Escala i altres de l'aragonès d'Ansò; comentaris de c. 1955 a les addicions que Enric Valor féu al *DFa*. c. 1950.
- Girart de Rossilhon, cançó de gesta conservada en una versió occitana tenyida de francoprovençal de mitjan S. XII; ed. d'un gran fragment en la *Chrestomathie* d'Appel.
- Givanel i Mas, J., *Notes per a un vocabulari de l'argot barceloní*, BDC VII, 1919.
- GLMC, veg. Bast-Bass, GLMCat.
- Glos. de Munic = *Gloses catalanes de Munic*, estudiades en *Rom. Forsch.* XXIII.
- Glos. de Palacio, veg. A. Castro.
- Glos. de Silos, fet en el NE de Castella a la segona meitat del S. x, publicat per Menéndez Pidal a *Orígenes...* i, abans, per Priebisch a *ZRPb.* XIX.
- Gloses de Reichenau*, veg. Förster i Koschwitz.
- GLPSRom. = *Glossaire des patois de la Suisse Romande*, per L. Gauchat, J. Jeanjaquet i E. Tappolet, vols. 1 y 2, Neuchâtel, 1924 ss.
- Godefroy, Frédéric, *Dict. Gral. o Dictionnaire de l'ancienne langue française et de tous ses dialectes, du IX.º au XV.º siècles*, 10 vols., P., 1880-1902.
- Goeje, M. J. de, *Selections from Arabic Geographical Literature*, Leiden, J. Brill, 1950.
- Goetz, G., *ThGIEmend.*, veg. CGL.
- Gonçalves Viana, A. R., *Apostilas aos dicionários portugueses*, 2 vols., Lisboa, 1906.
- , *Palestras filológicas*, Lisboa, 1931.
- Gower, John, trad. de *La confission del amante* (a. 1399), Leipzig, Seele, 1909.
- Goy, José M.ª, *Susarón, paisajes y costumbres de la Montaña leonesa*, Astorga, 1920.
- Graal, veg. *Questa*.
- Graff, E. G., *Althochdeutscher Sprachschatz*, 7 vols., Berlin, 1834-42.
- Gral. Estoria = *General Estoria* d'Alfons X el Savi, ed. Solalinde, vol. I, 1930.
- Gral. Estoria gallega, del S. XIV.
- Grammont, Maurice, *Traité de Phonétique*, P., 1933
- , *Onomatopées et mots expressifs*, RLR XLIV.
- , *La Dissimilation Consonantique*, extr. *Revue des Langues Romanes*, t. L, 1907.
- , *Le Vers français, ses moyens d'expression, son harmonie*, P., 1923.
- , *Le Parler de la Franche Montagne et en part. de Damprichard*.
- Grandó, Carles, *Vocabulari Rossellonès*, en *Misc. Fabra*.
- Gr. Conq. de Ultr. = *La gran Conquista de Ultramar*, Salamanca, 1503; ed. Gayangos, Rivad. XLVII; i ed. crítica de Louis Cooper, Bogotà, 1979.
- Gr. Enc. Cat. = *Gran Enciclopèdia Catalana*, Barcelona, 1969 ss.
- Gregori de Tours, *Martinus*.
- , *Historia francorum*.
- Griera, Antoni, *Tresor de la llengua, de les tradicions i de la cultura popular de Catalunya*, 14 vols., B., 1935-47; esforç malaguanyat: publica els valuosos materials del *Diccionari de Dialectes* de l'Institut

- d'Estudis Catalans, però esquematitzant arbitràriament les definicions, suprimint o generalitzant la localització (sobretot als darrers volums) i afegint-hi altres materials de segona mà.
- , *Phil. Studien K. Voretzsch dargebracht*, 1927-9. Gröber, veg. GGr.
- Grundriss.*, veg. GGr.
- Guasp, Bartomeu, *Rosada, Les Illes d'Or*, Palma, 1935.
- Guerras C. de Granada*, veg. Pérez de Hita.
- Guilhem de la Barra*, a. 1319, de Castelnudari.
- Guilhem de Peitieu, moltes líriques p. p. Appel, *Chrest.*
- Guillaumie, Gaston, *Contribution à l'étude du glossaire Périgourdin (canton de St. Pierre de Chignac)*, P., 1927.
- Guillem de Berguedà, ed. de Martí de Riquer, *Po-blet*, 1971; ed. Ugolini, *ARom.* xxiii.
- Guillem de Cabestany, ed. A. Långfors, en *Classiques Français du Moyen Âge*, 1924.
- Guillem de Cervera, ed. de J. Coromines (amb A. Soberanas), inèdita.
- Guinot i Vilar, Salvador, *Escenes Castelloneses*, B., L'Avenc, 1906.
- Guitier, Enric, *Atlas linguistique des Pyrénées-Orientales*, 1966.
- Guiu de Columpnes [Guido delle Colonne], *Les Històries Troyanes*, trad. al català per Jaume Conesa, B., 1919, ed. Miquel y Planas.
- Gulsoy, veg. Sanelo.
- Gz. de Clavijo, veg. González de Clavijo.
- Guzmán de Alfarache*, veg. M. Alemán.
- Harder-Ramez, Ernst, *Chrestomathie arabe, prosateurs, avec gloss.*, P., 1911.
- Hatzfeld, A., Darmesteter, A., i Thomas, A., *Dictionnaire Général de la Langue Française*, P., 1926, 2 vols.
- Hellquist, Elov, *Svensk etymologisk ordbok*, Lund, 1939.
- Henry, Victor, *Lexique étymologique des termes les plus usuels du breton moderne*, Rennes, 1900.
- , *Précis de Grammaire Comparée de l'Anglais et l'Allemand*, P., 1906.
- Hepitès, Ant., *Léxicon Helleno-gállikon*.
- Hernz. Sanz = Francesc Hernández i Sanz, *El Archivo Municipal de Alayor*, 1918.
- Hespéris, Archives berbères et Bulletin de l'Institut des Hautes Études Marocaines*, P., 1922 ss.
- Hidalgo, Juan, *Romances de germania --- con su Vocabulario*, B., 1609; ed. Hill, en *Poesias Germanicas*, Bloomington, 1945.
- Hinojosa, Ed., *El régimen señorial y la cuestión agraria en Catalunya durante la Edad Media*, M., 1905.
- HispR* = *Hispanic Review*, Filadèlfia, 1933 ss.
- HistLangd.* = *Histoire générale de Languedoc*, per C. Devic i J. J. Vaissète, P., 1730-45; ed. definitiva dirigida per M. E. Delanier, anotada per M. E. Mabile i M. E. Barry, Tolosa, Ed. Privat, 1872-75.
- Historia Troyana (en prosa y en verso)*, ed. per Menéndez Pidal i Varon Vallejo, M., 1934.
- HMP*, veg. *Hom. a M. P.*
- Hofmann, J. B., veg. Walde-H.
- , *Lateinische Umgangssprache*, Heidelberg, 1926; ed. castellana, *El Latín Familiar*, trad. i anotada per J. Coromines, M., CSIC, 1958.
- Holder, Alfred, *Altceltischer Sprachschatz*, 3 vols., Leipzig, 1896-1913.
- Holthausen, Ferdinand, *Altsächsisches Etymologisches Wörterbuch*, Münster-Colònia, 1954.
- , *Altisländisches Lesebuch*, Weimar, 1896.
- Homen. a M. P.* = *Homenaje ofrecido a Menéndez Pidal*, 3 vols., M., 1925.
- Homen. a Rubió i Lluch* = *Homenatge a Antoni Rubió i Lluch*, 3 vols., B., 1936.
- Homen. a Tovar* = *Homenaje a Antonio Tovar*, M., Ed. Gredos, 1972.
- Homilies d'Organyà*, edicions de Miret i Sans, 1904, de M. Molho, 1961, de J. Coromines en *EntreDL*, 1976.
- Horn, P., *Grundriss der neupersischen Etymologie*, Estrasburg, 1893.
- Hourcade, Bd., *Le vie rurale en H. Ossau*.
- HR*, veg. *HispR*.
- Hübner, Emil, *Monumenta Linguae Ibericae*, Berlin, 1893.
- , *Berliner Monatsber*, 1860.
- Hubschmid, J., *Pyrenäenwörter vorromanischen Ursprungs und das vorromanische Substrat der Alpen*, Salamanca, 1954.
- , *Sardische Studien*, en *Romanica Helvetica* 41, Berna, 1951.
- Huici, A., *Colección diplomática de Jaime el Conquistador*, 2 vols., València, 1916.
- Humbach, Helmut, *Die Gathas des Zarathustra*, Heidelberg, 1959.
- Idg. F.* = *Indogermanische Forschungen*, Estrasburg, 1892 ss.
- I. d'Or* = *Les Illes d'Or*, col·lecció d'escriptors balears, Palma de Mallorca, 1934 ss.
- Idr.* = *Idrissi*, ed. per Saavedra (1881) i per Ubieto.
- IEW* = *Pok. IEW*.
- Ignorància, L'*, Revista Crònica. Orga y Xeremies d'una Societat de Mallorquins, Ciutat de Mallorca, 1879-85.
- Inv. de castells*, veg. R. d'Alòs, *Inventaris de castells catalans*.
- InvLC*, veg. Bernat Alart, *Inventari de la llengua catalana*.
- Isidor, sant, *Etymologiarum sive originum libri XX*, ed. W. M. Lindsay, 2 vols., Oxford, 1911; comp. Sofer.
- It. Dial.* = *L'Italia Dialettale*, Pisa, 1925 ss.
- Ive*, *Dialecti Ladino-Veneti dell'Istria*.
- J. I* = *Jaume I*.
- Jacob Xalabín* = *Historia de Jacob Xalabín fill del Almorat senyor de Turquia*, ed. Miquel y Planas, B., 1910; ed. A. Pacheco a *NCL.*, B., 1964.
- Jafuda Bonsenyor, Llibre de paraules e dits de savis e filòsofs, los Proverbis de Salamo, lo Llibre de Cato*, ed. G. Llabrés i Quintana, Palma de Mallor-

- ca, 1889.
- Jal, A., *Glossaire Nautique*, P., 1848.
- , *Archéologie Navale*.
- Jampy, M., *Lliris, roses y violes*, Perpinyà, 1914.
- Jaufré, novel·la cavalleresca occitana, princ. S. XIII, escrita en el Sud del Lenguadoc; ed. Raynouard i ed. Lavaud-Nelly (veg. Flamenca).
- Jaume I, *Crònica o Llibre dels feits*; ed. de M. Aguiló, B., 1873; ed. J. M. Casacuberta, Coll. Pop. Barcino, B., 1926-62; ed. F. Soldevila a *Les quatre grans cròniques*, B., Ed. Selecta, 1971.
- Jeanroy, Alfred, *La poésie lyrique des troubadours*, Tolsa-París, 1934; reimprès a Ginebra, 1973.
- JF, veg. *Jocs Florals*.
- JGM, veg. J. Giner i March.
- Journal of Celtic Studies*.
- Juan Manuel, veg. *Juan Manuel*.
- Jud, *Festschrift = Sache, Ort und Wort, Festschrift für Jakob Jud*, Zurich, 1943.
- Jud, Jakob, *Zur Geschichte der bündnerromanischen Kirchensprache*, Chur, 1919.
- , *Sur l'histoire de la terminologie ecclésiastique de la France et de l'Italie*, RLIR x.
- , *Probleme der altromanischen Wortgeographie*, ZRPb. XXXVIII.
- , *Problemes de géographie linguistique*, RLIR i i ii.
- , *Romanische Sprachgeschichte und Sprachgeographie*, assaigs triats i publicats a cura de Konrad Huber i Gustav Ineichen, Zurich, 1973.
- , *Dalla Storia delle Parole Lombardo-Ladine*, BDR, III.
- , *Zur Geschichte Zweier französischer Rechtsausdrücke*, publicat a la *Zeitschrift für Schweiz. Geschichte*, 1922.
- , AIS (veg.).
- , ed. de Martin Lutta, *Der Dialekt von Bergün*, Halle, 1923, amb moltes aportacions de Jud.
- Kalidassa, *Vikramorvaç*, eds. de Sh. Pandit i de Bol-lensen; trad. catalana de Pere i Joan Coromines, Ciutat de Mallorca, Ed. Moll, 1970.
- Kazimirski, A. de Biberstein, *Dictionnaire arabe-français*, 4 vols., el Caire, 1875.
- Keil, *GrammLat. = Grammatici Latini* ex recensione Henrici Keilii, ed. G. G. Teubner, 8 vols., Leipzig, 1857-70.
- Khuradâdbih, Al-, geògraf persa arabitzat del S. ix, ed. Hadj-Sadok.
- KJRPh. = *Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen Philologie*, publicat per K. Vollmöller, Munic-Erlangen, 1892 ss.
- Kluge, Friedrich, *Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache*, Estrasburg, 1883; 9.<sup>a</sup> ed. revisada, Berlín, 1921; 11.<sup>a</sup> ed. revisada per A. Götze i W. Krause, 1930-4; ed. revisada per W. Mitzka, Berlín, 1967.
- , *Urgermanisch, Vorgeschichte der altgermanischen Dialekte*, Estrasburg, 1913.
- , *Deutsche Seemannssprache*, Halle, 1911.
- Krahe, Hans, *Sprache und Vorzeit*.
- , *Unsere ältesten Flussnamen*, Wiesbaden, 1964.
- Kretschmer, *Der Lesbische Dialekt*.
- Krüger, Fritz, *El dialecto de San Ciprián de Sanabria, monografía leonesa*, M., 1923.
- , *Die Gegenstandskultur Sanabrias und seiner Nachbargebiete*, Hamburg, 1925.
- , *Die Hochpyrenäen*. A. *Landschaften*, 2 vols., Hamburg, 1936-9; B. *Hirtenkultur*, VKR VIII; C. *Ländliche Arbeit*, 2 vols., BDC XXIII (índexs a BDC XXIV) i Hamburg, 1939; D. *Hausindustrie, Tracht, Gewerbe*, VKR VIII i IX.
- Kuhn, Alwin, *Der hocharagonische Dialekt*, RLIR XI.
- , *Studien zum Wortschatz von Hocharagon*, ZRPb. LV.
- KZ (Kuhns Zeitschrift) = *Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung*, Berlín, 1852 ss.
- Lab. = P. Labèrnia, *Diccionari de la llengua catalana ab la correspondència castellana y llatina*, B., 1839; 2.<sup>a</sup> ed., 1864; 3.<sup>a</sup> ed., 1888.
- , *Diccionario de la lengua catalana con las correspondencias catalana y latina*, B., 1884; 2.<sup>a</sup> ed., 1934; 3.<sup>a</sup> ed., 1942.
- Laborde, Raymond, *Lexique Limousin d'après les oeuvres de Joseph Roux*, Briva, 1895-7.
- Lacav. = J. Lacavalleria, *Gazophylacium Catalano-Latinum*, B., 1696.
- Lacarra, José M., *Vasconia Medieval*, Hist. y Filol., Donostia, 1957.
- , *Colección Diplomática de Irache*, vol. I (958-1222), Saragossa, CSIC, 1965.
- , *Aragón en el pasado*, Madrid, Espasa-Calpe, 1972.
- , *Estudios de Edad Media de la Cor. de Aragón*, Saragossa, Institución Fernand el Católico.
- Lamano y Beneyte, J. de, *El dialecto vulgar salmantino*, Salamanca, 1915.
- Lamarca, L., *Ensayo de un diccionario valenciano-castellano*, València, 1838; 2.<sup>a</sup> ed., 1842.
- Landuchio, N. (o Landucci), *Dictionarium Linguae Cantabricae*, 1562, ed. M. Agud i L. Mitxelena, Sant Sebastià, 1958.
- Lane, Edward William, *Maddu-l-Kamoos, An Arabic-English Lexicon*, 8 vols., Londres, 1863-92.
- , *Manners and Customs of Egypt*.
- Lang, Henry R., *Cancioneiro Gallego-Castelhana. The extant Galician poems of the Gallego-Castilian Lyric School (1350-1450)*, Nova York, 1902.
- , *Das liederbuch des königs Denis von Portugal*, Halle, 1894.
- Language, Journal of the Linguistic Society of America*, Baltimore.
- Larramendi, N., *Diccionario Trilingüe del Castellano, Bascuence y Latín*, 2 vols., Sant Sebastià, 1745; 2.<sup>a</sup> ed., 1853.
- Larrasquet, *Le basque de la Basse-Soule orientale*, P., 1939.
- L. de *Conxensa de les spícies = Coneix. Spícies*.
- Lebel, Paul, *Les noms de personnes en France, Que sais-je?*, P., 1962 (1.<sup>a</sup> ed., 1946).
- Leite de V. = J. Leite de Vasconcellos, *Antroponi-*

- mia Portuguesa*, Lisboa, 1928.
- , *Estudos de Philologia Mirandesa*, 2 vols., Lisboa, 1900.
- , *Opúsculos*, 7 vols., Coïmbra, 1928 ss.
- Lejeune, Michel, *Phonétique du Mycénien et du Gr. Ancien*, en *Études Mycéniennes, Actes du Colloque International sur les textes Mycéniens*, publicats a cura de ~, París, 1956.
- Lemus y Rubio, Pedro, *Aportaciones para la formación del vocabulario apochico o del dialecto de la Huerta de Murcia*, Múrcia, 1933.
- Lenz, Rodolfo, *Diccionario etimológico de las voces chilenas derivadas de lenguas indígenas americanas*, 2 vols., Santiago de Xile, 1904-10.
- Leomarte, *Sumas de Historia Troyana* [S. XIV], ed. Agapito Rey, M., 1932.
- Leopold, E. F., *Lexicon Hebraicum et Chaldaicum in libros veteris testamenti ordine etymologico compositum in usum scholarum*, Leipzig, 1920.
- Lerchundi, José, *Vocabulario español-arábigo del dialecto de Marruecos*, Tànger, 1892 (caràcters àrabs i transcripció llatina).
- , *Rudimentos del árabe vulgar que se habla en el Imperio de Marruecos*, M., 1872.
- Lespy, V., *Grammaire Béarnaise*.
- Lespy, V., i Raymond, P., *Dictionnaire Béarnais ancien et moderne*, 2 vols., Montpellier, 1887.
- Levy, Emil, PSW = *Provenzalisches Supplement-Wörterbuch*, 8 vols., Leipzig, 1894-1923.
- , *Petit dictionnaire provençal-français*, Heidelberg, 1909.
- Leyden, Gloss. de = *Glossarium latino-arabicum, ex unico qui exstat codice Leidensi XI saeculo in Hispania conscripto*, ed. C. F. Seybold, Berlín, 1900.
- Leyes de Moros*, Ss. XIV-XV, p. p. R. Acad. de la Historia.
- Lhande, P., *Dictionnaire Basque-Français (dialectes labourdin, bas-navarrais et souletin)*, P., 1934.
- Liber Maiolichinus*, crònica poetitzada en baix-llatí de la conquesta de Mallorca per Ramon Berenguer III i els pisans en 1113-15.
- Liber Regum* del *Cronicón Villarense*, crònica aragonesa o navarresa escrita en romanç al primer decenni del S. XIII; preparat per Serrano y Sanz, BRAE VI i VIII; ed. molt millorada i estudi lingüístic de Louis Cooper, tesi de la Univ. de Xicago, 1952.
- Libre de Antiquitats*, ms. de l'arxiu de la catedral de València; transcripció i estudi preliminar per Josep Sanchis Sivera, València, 1926.
- Libre de les Medicines Particulars*, versió catalana del text àrab dels tractats dels medicaments simples d'Ibn Wáfíid, *BABL*, 1943.
- libre de tres, Lo*, Recull de proverbis, sentències i berbes, del segle XIV o XV, procedent de Carpentràs i trobat i editat per Morel-Fatio a Rom. XII.
- Libre Vert de Benac*, p. p. Gaston de Balencie, en *Cartulaire des Vicomtes de Lavedan*.
- Libro de la Cadena*, de Jaca.
- Libro de los Cavallos*, veterinària alfonsina de la fi del S. XIII, preparat per Georg Sachs, M., 1936.
- Lindsay-Nohl, *Die Lateinische Sprache*; ed. angl. *The Latin Language, an hist. account of L. Sounds, Stems and Flexions*, Nova York, Hafner, 1963.
- Ling. Historique et Ling. Græc.*, veg. Meillet.
- Litbl.* = *Literaturblatt für germanische und romanische Philologie*, Heilbronn, 1880 ss.
- Litteris*, revista internacional, 6 o 7 vols., publ. c. 1925-30.
- Littré, E., *Dictionnaire de la langue française*, 4 vols. i un suplement, P., 1863 ss.
- Lladonosa, Josep, *La ciutat de Lleida*, 3 vols., B., Ed. Barcino, 1955.
- , *Manuel de Montsuar (1410-1491)*, Lleida, 1950.
- Llano Roza de Ampudia, Aurelio, *Cuentos asturianos*, M., 1925.
- Llatas, Manuel, *El habla del Villar del Arzobispo y su comarca*, 2 vols., València, 1959.
- Llegendes rimades de la Bíblia de Sevilla*, ed. de J. Coromines, en *LleuresC*, B., 1971.
- Lleis de Cavall.* de Pere el Cerimoniós = *Obra de mossen sent Jordi e de cavalleria*, del rei Pere III de C.A., interrompuda per la seva mort, publ. en *CoDoACA*.
- Lleuda Coill.* = *Capitols de la Leuda de Colliure, que fo feta leuda de Tortosa (1249)*, ap. RLR IV.
- Lleuda Tort.* = *Capitols de la Lleuda de Tortosa que no se troben dins la Lleuda de Colliure (1252)*, publ. per J. B. Alart, RLR III.
- LleuresC* = Joan Coromines, *Lleures i converses d'un fildòleg*, B., 1971.
- Llibre de Cont.* = Lluïl, *Llibre de contemplació*.
- Llibre de Daniel*, de la Bíblia rimada de Sevilla, ed. de Miret i Sans, París, Nova York, *Revue Hispanique*, 1916.
- Llibre del Nudriment he de la cura dels ocells los quals se pertanyen ha cassa*, B., 1910; d'un ms. de la Bibl. Nacional de París.
- Llibre dels Mariners*, procedent d'un ms. de la bibl. de Carpentràs, apud *Cançoner* de M. Aguiló.
- Llibre de solemnitats de Barcelona*, ed. A. Duran i Sanpere i J. Sanabre, B., 1930.
- Llombart, C., veg. J. Escrig.
- Llompert, Josep M., veg. Marian Aguiló, *Antologia poètica*.
- Llorente, Teodor, *Llibrets de versos*, 2 tomes, València, 1914.
- Lluís, Joan, *Records de la meua vida de pastor*, B., Barcino, 1955.
- , *El Meu Pallars*, vol. I: *La Conca de Tremp*, B., Barcino, 1959.
- , *Els pastors i les estrelles*, Valls, 1965.
- , *Els pastors i les tempestes*.
- Lluís Salvador d'Austria-Toscana, *Die Balearen in Wort und Bild geschildert*, Würzburg i Leipzig, 1869-91.
- , *Rondaies de Mallorca*, 1895.
- Llull, Ramon, *Arbre de Sciencia*, ed. per Comissió Editora Lulliana (I, Palma de M., 1917) i per S.



- Galmés (II, 1923, i III).
- , *Blanquerna o Libre d'Evast e Blanquerna*; ed. de la Com. Ed. Lulliana, Palma de M., 1914 (amb *Libre de Amic e Amat i Art de contemplació*); ed. S. Galmés, NCL., B., 1935-54, 4 vols.
- , *Concili, a Poesies*, ed. R. d'Alòs, NCL., B., 1925.
- , *Desconhort*, ed. d'A. Pagès, Tolosa, 1938.
- , *Doctrina pueril*; ed. de la Com. Ed. Lulliana, Palma de M., 1906 (amb *Libre del Orde de Cavalleria, Libre de Clerecia, Art de confessió*); ed. M. Obrador, B., Gili, 1907; ed. NCL., B., 1972.
- , *Fèlix de les Meravelles del Món*; ed. M. Aguiló i J. Rosselló, Palma de M., vers 1873; ed. J. Rosselló, Palma de M., 1903; ed. S. Galmés (*Libre de Meravelles*), 4 vols., NCL., B., 1931.
- , *Libre d'Amic e Amat*; veg. *Blanquerna*, supra; ed. M. Oliver i S. Galmés (amb el *Libre d'Ave Maria*), NCL., B., 1927; ed. R. Aramon i Serra, B., Barcino, 1935.
- , *Libre d'Ave Maria*, veg. *Libre d'Amic e Amat*, supra.
- , *Libre de les Bèsties*; ed. de M. Obrador, B., L'Avenç, 1905.
- , *Libre de l'Orde de Cavalleria*; ed. Marian Aguiló (*Libre del Orde de Cavalleria*), B., 1879; veg. *Doctrina pueril*, supra.
- , *Libre de Contemplació en Déu*, Com. Ed. Lulliana, 7 vols., 1906-14.
- , *Libre de primera e segona Intenció*, veg. *Libre del Gentil*, infra.
- , *Libre del Gentil e los Tres Savis*, ed. J. Rosselló i M. Obrador (amb *Libre de primera e segona Intenció i Libre de mil Proverbis*), Palma de Mallorca, 1901.
- , *Libre de Sancta Maria. Hores de Sancta Maria. Libre de Benedicta tu in mulieribus*, ed. de la Com. Ed. Lulliana, Palma de M., 1915.
- , *Obres rimades*, ed. J. Rosselló, Palma de M., 1859.
- Loewe, Còdex de Berna (*Prodromus*).
- Longnon, Auguste, *Les noms de lieu de la France*, 2 vols., P., Champion, 1968.
- López Mendizábal, I., *La Lengua Vasca: gramàtica, conversació, diccionari vasco-cast. i cast.-vasco*, Buenos Aires, 1943.
- Lorenzo, José de, Murga, Gonzalo de, y Ferreiro, Martín, *Diccionario Marítimo Español*, M., 1864.
- Lozano, *Nomenclatura Ictiológica*, M., 1963.
- Luçhaire, Achille, *Recueil de textes de l'ancien dialecte gascon d'après des documents antérieurs au XIV<sup>e</sup> siècle*, P., 1881.
- Lugris Freire, M., *Gramatica do Idioma Galego*, la Corunya, 1931.
- L. Vert de Benac, veg. supra, *Libre Vert de Benac*.
- Lz. Mendizábal, veg. López Mendizábal.
- Macabich, Isidor, *Diario de Ibiza*, 1903 ss.
- , *Es feudalisme a Eivissa*, B., 1909.
- , *El feudalismo en Ibiza*, Palma de Mallorca, 1922 (2.<sup>a</sup> edició).
- , *Formentera*.
- , *Santa Maria la Mayor. Los cronistas*, Eivissa, 1915.
- Machado, José Pedro, *Diccionario Etimológico da Língua Portuguesa*, 2.<sup>a</sup> ed., Lisboa, 1967.
- Macer. *Libre d'Erbes = Libre que feu Macer de les herbes quina virtut han*, ms. del S. x de la Bibl. Universitària de València publicat per Faustí Barberà a *Revista Valenciana de Ciencias Médicas*, 1906.
- Madoz, Pascual, *Diccionario Geográfico-estadístico-histórico de España y sus posesiones de Ultramar*, 16 vols., M., 1845-50.
- Madurell i Marimon, J. M., *El paper a les terres catalanes*, Fundació Vives i Casajuana, B., 1972.
- , *Gedichte der Troubadours*, 4 vols., Berlín, 1856-73.
- Malaret, Augusto, *Diccionario de americanismos*, Mayagüez, 1925; 2.<sup>a</sup> ed., San Juan de Puerto Rico, 1931; suplement en 2 vols., Buenos Aires, 1940 ss.
- Malda, baró de [Rafael Amat i de Cortada], *Excursions ... per Catalunya i Rosselló en l'últim quart del segle XVIII*, B., L'Avenç, 1919.
- , *El Collegi de la Bona Vida*, B., 1954.
- Malla, Felip de, *Memorial del pecador remut*, Girona, 1893; Barcelona?, vers 1495.
- Maluquer i Sostres, Joaquim, *Els ocells de Catalunya*, B., 1973.
- Mangò, *Teatro Siciliano*, 1961.
- Mann, Stuart E., *A Historical Albanian and English Dictionary (1496-1938)*, Londres, 1948.
- Manterola, *Cancionero Vasco*, 3 vols., amb un vocabulari basc-castellà, Sant Sebastià, 1877-80.
- Manual de Novells Ardits, vulgarment apellat Dietari del Antich Consell Barceloní*, 17 vols., B., 1892-1922; texts escrits des de 1390 a 1667.
- Manuel, Juan, *El Conde Lucanor o Libro de Patronio*, ed. Knust, Leipzig, 1900; ed. Henríquez Ureña, Buenos Aires, Losada, 1941.
- , *Libro del Cavallero e el Escudero*, Biblioteca de Autores Españoles, Rivadeneyra, M.
- , *Libro de la Caça*.
- Maragall, Joan, *Obres Completes*, Obra catalana, B., Ed. Selecta, 1960.
- Marc, Jaume, *Diccionari de rims (1371)*, ed. per A. Griera, B., 1921.
- Marsili, Pere, *Crònica de la vida del Rey En Jaume lo Conqueridor*, retraducció de la versió llatina de la Crònica al català, del mateix S. XIV, en la part referent a la conquesta de Mallorca, ed. per J. M. Quadrado a *Historia de la Conquista de Mallorca*, Palma, 1850.
- Martí, Ramon, *Vocabulista in Arabico*, publicat per C. Schiaparelli, Florència, 1871, sobre un còdex de la Bibl. Riccardiana de Florència. Aquest diccionari llatí-aràbic i aràbic-llatí, escrit a Espanya el S. XIII, és un llibre anònim que l'editor i altres erudits han atribuït conjecturalment al teòleg, arabista i missioner català Ramon Martí (mort vers 1278), per a la

- qual cosa es fundaven en un indici no mancat de valor, encara que no decidíu, ni de molt. Altres neguen l'atribució, sense fundar-se tampoc en res de segur. No hi ha cap inconvenient a conservar R. Martí com a etiqueta provisional, que assenyalava una època i un lloc indubtablement certs. De tota manera, hi ha fonament sobrat per assegurar que el vocabulari procedeix d'una regió de llengua catalana: no sols conté centenars de glosses escrites en aquest idioma, sinó que aquestes glosses són de la mateixa mà que el text llatí, i en aquest s'introduïren també un cert nombre de paraules catalanes; per a la procedència dialectal mallorquina i altres singularitats d'aquesta varietat arcaica del català, veg. l'article *zaranda* del DCEC. El text àrab és menys antic que el del glossari de Leiden, però més llarg i molt més ric en elements vulgars i mossàrabs; aquests darrers estan més fortament arabitzats i alterats que els del *PAlc.* per tal com corresponen a una època en què l'àrab conservava a Espanya una vitalitat més robusta. Per a una anàlisi científica d'aquests elements, a més del llibre de Simonet, veg. la tesi doctoral que dedica David Griffin al vocabulista, Universitat de Xicago, 1954, publ. a *Al-Andalus*, en tir. apart, vols. xxiii (1958)-xxv (1960), M., 1961.
- Martí Gadea, Joaquim, *Tipos y modismes y còses rares y curioses de la Terra del Gè [= Xè]*, 2 vols., València, 1912-8; l'autor, procedent de l'Alcoià, malgrat la mala grafia, dóna en aquest llibre un tresor riquíssim de la llengua popular i el folklore valencians, molt superior a les defectuoses obres lexicogràfiques.
- , *Pitos i flautes*, 1916.
- , *Diccionario General Valenciano-Castellano*, València, 1891; 2.<sup>a</sup> ed., 1900.
- , *Vocabulario Valenciano-Castellano en secciones* [exemplar mutilat, sense peu d'impremta, de la fi del S. xix].
- Martin, D., *Dictionnaire du patois de Lallé* [Hautes-Alpes], Gap, 1907-9.
- Martín Duque, Àngel J., *Col. Dipl. de Obarra* (Ss. xi-xiii), Saragossa, CSIC., 1965.
- Martinet, André, *La Description Phonologique avec application au parler fr.-prov. d'Hauteville (Savoia)*, Ginebra, Droz, 1956.
- , *La Phonologie du mot en Danois*, P., Klincksieck, 1937.
- Martínez Ferrando, Jesús Ernest, *Catálogo de la documentación relativa al antiguo reino de Valencia de l'Arxiu de la Corona d'Aragó*, 1934.
- Martínez i Martínez, F., *Folklore valencià*, 2 vols., València, 1912 i 1920.
- Martínez i Ruiz, Amanci, *Cañis y Cañisaes*, Monòver, 1950.
- , *L'Oncle Canyís, Estampes del vell Monòver, replegades, revisades i completades per Amanci Martínez Ruiz*, ed. de Joaquim Amo, amb introd. i glossari de Sanchis Guarner, València, L'Estel, 1973.
- Martorell, Joanot, *Tirant lo Blanc*; ed. Aguiló, B., 1873-1905; ed. Riquer, B., Perenne, 1947; ed. J. M. Capdevila, *NCL.*, B., 1924; també cito la prínceps.
- Mascaró i Pasarius, J., *Corpus de Toponimia de Mallorca*, Palma, 1962-67.
- , mapa general de Menorca (1947-51).
- , mapa general de Mallorca (1952-62).
- Masdovelles, Joan Berenguer de, *Cançoner dels Masdovelles*, publicat per R. Aramon i Serra, B., IEC, 1938.
- Mascó, Domènec, *Regles de Amor i Parlament de un Hom i una Fembra*, traducció del tractat d'Andrea Capellanus atribuïda a D. Mascó, Castelló de la Plana, 1920.
- Maspons i Labrós, F., *Lo Rondallaire*, B., Barcino, 1930.
- Massó i Torrents, J., *Croquis pirinencs*, B., L'Avenç, 1903.
- Mateu i Llopis, F., *Materiales para un glosario de diplomática hispánica, Reino de Valencia*, Castelló de la Plana, 1957.
- Maura i Montaner, Gabriel, *Aygoforts*, Palma de Mallorca, 1892; altra ed., *Illes d'Or*, Palma de M., 1943.
- Mayrhofer, Manfred, *Kurzgefasstes etym. Wörterbuch des Sanskrit-Sprache (o des Altindischen)*, 4 vols., 1956 ss.
- Mažiulis-Ivaskevičius, Prusų Kalbos Paminklai, Vilna, 1966.
- Mázuc, Émile, *Grammaire languedocienne (dialecte de Pézénas)*, Tolosa, 1899.
- McKenzie, *A Concise Pablavi Dictionary*, Oxford, University Press, 1971.
- , *Concordanza delle rime di Francesco Petrarca*, Oxford, University Press, 1912.
- Meillet, *Aperçu d'une Histoire de la Langue Grecque*, P., 1920.
- , *Études étymologiques sur l'étymologie et le vocabulaire du vieux slave*, P., Champion, 1961.
- , *Introduction à l'étude comparative des langues Indo-européennes*, P., 1924.
- , *Les Dialectes Indo-européens*, P., 1922.
- , *Caracteres Généraux des Langues Germaniques*, P., 1949.
- , *Le Slave Commun*, 2.<sup>a</sup> ed. amb la col·laboració de A. Vaillant, P., 1965.
- Mél. Duraffour* = *Mélanges A. Duraffour*, Zurich, 1939.
- Mél. Roques* = *Mélanges de Ling. et Litt. Rom. offerts à Mario Roques*, P., 1950-54.
- Melo, Francisco Manuel de, *Historia de los movimientos, separación y guerra de Cataluña*, 1645.
- Mem. AcBLB* = *Memorias de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona*.
- Mém. de la Soc. de Ling. de Paris* = *Mémoires de la Société de Linguistique de Paris*, P., 1868 ss.
- Memorial Histórico Español*, col·lecció de documents, opuscles i antiguitats que publica la Real Academia de la Historia, M., 1851 ss.

- Memorias de la Real Academia de la Historia*, 14 vols., M., 1796-1909.
- Menéndez y Pelago, *Antología de poetas líricos castellanos*, 13 vols., M., 1890-1908.
- Menéndez Pidal, Ramón, *Anotaciones al poema de Yúcuç*, RABM VII, 1902.
- , *Auto de los Reyes Magos*, RABM, 1900.
- , *Cantar de Mio Cid, texto, gramática y vocabulario*, 3 vols., M., 1908-11; 2.<sup>a</sup> ed., M., 1944-46.
- , *El dialecto leonés*, RABM, 1906.
- , *D. L. = Documentos Lingüísticos de España. I. Reino de Castilla*, M., 1919.
- , *España y su historia*.
- , *Estudios literarios*, M., 1920.
- , *La leyenda de los Infantes de Lara*, M., 1896; 2.<sup>a</sup> ed., 1934.
- , *Orígenes del español, estado lingüístico de la Península Ibérica hasta el S. XI*, M., 1926; 2.<sup>a</sup> ed., 1929; 3.<sup>a</sup> ed., 1950.
- , *Poesía árabe y poesía europea*, M., 1941.
- , *Poesía juglaresca y juglares*, M., 1924.
- Merav.*, veg. R. Llull.
- Mestre i Noè, Francesc, *Vocabulari català de Tortosa*, BDC III, 1915.
- , *Giripígues Tortosines. Brots d'història i filosofia populars*, Tortosa, 1915.
- Metge, Bernat, *Llibre de Fortuna e Prudència*, ed. M. Olivar, NCL., B., 1927.
- , *Ovidi enamorat*, ed. Martí de Riquer, B., Univ., 1959.
- , *Sermó*, ed. M. Olivar, NCL., B., 1927.
- , *Lo Somni*, ed. Miquel y Planas, B., 1907; ed. J. M. Casacuberta, NCL., B., 1924; ed. Martí de Riquer, B., Univ., 1959.
- Métivier, Vicomte de, *De l'Agriculture et du défrichement des Landes*, Bordeus, 1839.
- Mettmann, Walter, ed. i glossari de les *Cantigas de Sta. Maria* d'Alfons el Savi, 4 vols., Univ. de Coïmbra, 1959 ss.
- Meyer, Gustav, *Albanische Studien*, 3 vols.
- , *Historische Grammatik der Albanischen Sprache*.
- , *Etymologisches Wörterbuch der albanesischen Sprache*, Estrasburg, 1891.
- , *Die romanischen Lehnworte im Neugriechischen*, als *Wiener Sitzungsberichte*, 1895.
- Meyer, Kuno, *Contribution to Middle and early Modern Irish Lexicography*.
- Meyer, Paul, *Documents Linguistiques du Midi de la France*, P., 1909.
- Meyer-Lübke, Wilhelm, *Die Betonung im Gallischen*, als *Wiener Sitzungsberichte*, 1901.
- , *Einführung in das Studium der romanischen Sprachwissenschaft*, 3.<sup>a</sup> ed., Heidelberg, 1920.
- , *Historische Grammatik der französischen Sprache*, 2 vols., Heidelberg, 1908-21.
- , *Das Katalanische: seine Stellung zum Spanischen und Provenzalischen sprachwissenschaftlich und historisch dargestellt*, Heidelberg, 1925.
- , *Zur Kenntnis der vorrömischen Ortsnamen der iberischen Halbinsel*, en *Homen. a M. P. I.*
- , *Zur Kenntnis des Altlogudoresischen*, als *Wiener Sitzungsberichte* CXLV, 1902.
- , *Romanische Namenstudien. I. Die Altportugiesischen Personennamen Germanischen Ursprungs. II. Weitere Beiträge über dieselben*, als *Wiener Sitzungsberichte* CXLIX, 1904, i CLXXXIV, 1917.
- , *REW = Romanisches Etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg, 1911-20; 3.<sup>a</sup> ed. ampliada i millorada, en general. A tenir en compte sempre la ressenya de Jud, ANSNL CXXVII.
- MGadea, veg. Martí Gadea.
- Micer Johan = Receptari de Micer Johan*, ms. del S. xv publicat per E. Moliné i Brasés al *BABL* VII.
- Michalias, R., *Glossaire de mots particuliers du dialecte d'Oc de la commune d'Ambert* (Puy-de-Dôme), P., 1912.
- Michaëlis, H., *Novo Dicionário da Lingua Portuguesa e Allemã*, 2 vols., Leipzig, 1887-9.
- Michaëlis de Vasconcellos, Carolina, ed. del *Cancionero de Ajuda*, 2 vols., Halle, 1904.
- Michelena, veg. Mitxelena.
- Migliorini, *Dal nome proprio al nome comune*, Ginebra, 1927.
- , i Aldo Duro, *Prontuario etimologico della lingua italiana*, Torí, 1950.
- MilàF = Milà i Fontanals, Manuel, *Obras completas*, ed. de M. Menéndez y Pelayo, 8 vols., B., Llibreria Verdaguer, 1888-96.
- , *Obres catalanes*, B., ed. Gustau Gili, 1908.
- , *Romancerillo catalán*, Barcelona, 1882; també s'ha despullat la 1.<sup>a</sup> ed., 1853.
- , *Observaciones sobre la poesía popular, con muestras de romances catalanes inéditos*, B., 1853.
- Millardet, G., *Etudes de Dialectologie Landaise: Le développement des phonèmes additionnels*, Tolosa, 1910.
- , *Petit atlas linguistique d'une région des Landes*, Tolosa, 1910.
- , *Recueil de textes des anciens dialectes landais*, Tolosa, 1910.
- Minsheu, veg. Percivale.
- Mirages de Santiago*, versió gallega del S. XIV.
- Miret i Sans, Joaquim, *Les cases de templers y hospitalers en Catalunya*, B., 1910-13.
- , *Documents en langue catalane. Haute Vallée du Segre, XI<sup>e</sup> et XII<sup>e</sup> siècles*, RH XIX, París-Nova York, 1908.
- , *El més antig text literari escrit en català*, B., L'Avenç, 1906.
- Misc. Alcover = Miscelánea filológica dedicada a D. Antonio M. Alcover*, Palma de Mallorca, 1932.
- Misc. Fabra = Miscelània Fabra*, de lingüística catalana i romànica, amb motiu del seu 75 aniversari, Buenos Aires, 1943.
- Misc. Folkl. = Miscelánea folklórica*, per Almirall, Arabia, Bosch de la Trinxeria, Bru, Cortils, Gomis, Maspons i Labrós, Roca i Cusí, Segura i Vidal de Valenciano, B., 1887.

- Misc. Fontserè = *Miscellània Fontserè*, B., Gili, 1961.  
 Misc. Prat de la Riba = *Miscellània* dedicada a Enric Prat de la Riba, B., 1921.  
 Mistral, Frederi, *Calendau*, 1867.  
 —, *Moun Espelido*, P., s. d.  
 —, *Mirèio*, 1859.  
 —, *Nerto*, 1884.  
 —, *TdF = Lou Tresor dóu Felibrige ou Dictionnaire Provençal-Français*, 2 vols., Ais de Provença, 1878-86.  
 Mixtelena (Michelena), L., *Apellidos vascos*, Donostià, 2.<sup>a</sup> ed., 1955.  
 —, *Estudio sobre las fuentes del diccionario de Azkue*, Bilbao, 1970.  
 —, *Textos arcaicos vascos*, Madrid, 1964.  
 —, *Sobre el pasado de la lengua vasca*, Donostià, 1965.  
 —, *Fonética Histórica Vasca*, Donostià, 1961, 2.<sup>a</sup> ed., 1977.  
 M-L. = W. Meyer-Lübke.  
 MLN = *Modern Language Notes*, Baltimore, 1886 ss.  
 MLQ = *Modern Language* (quarterly journal), Nova York.  
 M-Lübke = Meyer-Lübke.  
 ModLangN, veg. MLN.  
*Mohit al Mohit* de Botros al-Bistānī, Beirut, 1870, gran diccionari àrab modern amb inclusió de mots vulgars del dialecte del Líban; cf. *Suppl.* de Dozy.  
 Moliné i Brasés, E., *Les Costums Maritimes de Barcelona universalment conegudes per «Llibre del Consolat de Mar»*, B., 1914.  
 Moll, Francesc de B., *Diccionari Català-Valencià-Baleàr*, veg. *AlcM*.  
 —, *Estudi fonètic i lexical del dialecte de Ciutadella*, en *Misc. Alcover*.  
 —, *Suplement català al Diccionari Romànic Etimològic*, AORBB II-V, 1928-31.  
 —, *Gramàtica històrica catalana*, M., 1952; d'aquesta obra i de la paralela de Badia Margarit, veg. la meua anàlisi publ. a *EstRAramon*, B., 1955 i reproduïda a *LleuresC*, B., 1971; veg. també *Alcover*.  
 —, *Rudiments de gramàtica preceptiva per a ús dels escriptors baleàrics*, *Les Illes d'Or*, Palma de Mallorca, 1937.  
 Moll, *Amoroses*, *IdOr.*, vol. iv.  
*MonGermHist.* = *Monumenta Germaniae Historica*.  
 Mondon, S., *La Grande Charte de Saint-Gaudens (Haute Garonne)*, texte gascon du XII<sup>e</sup> siècle, P., 1910.  
 Monier-Williams, Monier, *A Sanskrit-English Dictionary, etym. and philol. arranged with special reference to cognate Indo-European Languages*, Delhi, Benares, Patna, 1970.  
*Mon. L. Ib.*, veg. *Hübner*.  
 Montanyà, F. X., *Topografia mèdica de Ponts i sa comarca*, Lleida, 1910.  
 Montoliu, Manuel de, *Estudis etimològics catalans*, *EUC*, B., 1914.  
 —, *Aribau i la Catalunya del seu temps*, B., IEC, 1936.  
 Moraes Silva, Antonio de, *Diccionário da Língua Portuguesa*, 2 vols., Lisboa, 1789; 2.<sup>a</sup> ed., 1813; 4.<sup>a</sup> ed., Rio de Janeiro, 1890.  
 Moreau, la gran *Collecció* de còpies autenticades de documents provinents dels principals monestirs de França conservada a la Biblioteca Nacional de París.  
 Moreira, Joan, *Del folklore tortosí*, Tortosa, 1934.  
 Moureau, Pierre, *Dictionnaire du patois de la Teste*, La Teste (costa de la Girona), 1870.  
 Moscati, S., Spitaler, A., Ullendorff, E., i Soden, W. von, *Comparative Grammar of the Semitic Languages*, Phon. and Morph., Wiesbaden, 1969.  
 M. Pidal, veg. Menéndez Pidal.  
*Münchener Sitzungsberichte*, 1894.  
 Muntaner, Ramon, *Crònica*; ed. d'Antoni de Bofarull, B., 1860; ed. E. B. [Josep M. de Casacuberta], Barcino, 1927-52; ed. de Ferran Soldevila, B., Ed. Selecta, 1971.  
 Murray-Bradley, *New English Dictionary*, Oxford.  
 Mussafia, Adolfo, *Beitrag zur Kunde der norditalienischen Mundarten im XV. Jahrhundert*, en *Denkschriften der Wiener Akad.* xxxii.  
 —, *Die catalanische metrische Version der Sieben weisen Meister*, *ibid.* xxv.  
 Mz. Pi. = Menéndez Pidal.  
 Mz. Ruiz = Amanci Martínez Ruiz (*Cañis, Cañisoes*).  
 Navarro Tomás, Tomás, *Documentos lingüísticos del Alto Aragón*, Syracuse (Nova York), 1957.  
 NCI. = *Els Nostres Clàssics*. Obres completes dels escriptors catalans medievals, col·lecció dirigida per Josep M. de Casacuberta, B., Ed. Barcino, 1925 ss.  
 Nebr. = Antonio de Nebrija.  
 Nebrija, Antonio de, *Dictionarium ex hispaniensi in latinum sermonem*, 1495 o 1493; ed. facsimil de l'Acad., M., 1951.  
 —, *Lexicon ex sermone latino in hispaniensem*, Salamanca, 1492.  
 —, (*Nebrija català*), adaptació catalana del diccionari de Nebrija feta per Fra Gabriel Busa, B., 1507 i 1562.  
 N. E. D. = J. Murray, H. Bradley i altres, *New English Dictionary on historical principles*, 21 vols., Oxford, 1884-1928.  
*Neueren Sprachen*, *Die*.  
*Neuphil. Mitteil.* o *N. M.* = *Neuphilologische Mitteilungen*, Hèlsinki, 1889 ss.  
 Neuvonen, E. K., *Los arabismos del español en el siglo XIII*, Leipzig, 1941.  
 Nicolau d'Olwer, Lluís, *L'expansió de Catalunya en la Mediterrània oriental*, B., Barcino, 1926.  
 Niedermann, Max, *Précis de Phonétique Historique du Latin*, P., Kincksieck, 1914.  
 Nonell i Mas, Jaume, *Estudis gramaticals sobre la llengua catalana*, Manresa, 1898.  
 —, *Anàlisi Fonològic-Ortogràfic de la Llengua Catalana antiga i moderna*, Manresa, 1896.  
 —, *Anàlisi Morfològic de la Llengua Catalana antiga comparada amb la moderna*, Manresa, 1895.

- Nph. Mgn.* = *Neuphil. Mitteil.*  
 NRFH = *Nueva Revista de Filología Hispánica*, Mèxic, 1947 ss.  
 N. Tomás, veg. Navarro Tomás.  
 Nyberg, Henrik Samuel, *A Manual of Pablavi*, amb un glossari, Wiesbaden, 1974.  
*Odissea*, trad. de Carles Riba, B., Ed. Catalana, 1919; B., Alpha, 1953.  
 Oelschl. = Victor R. B. Oelschläger, *A Medieval Spanish Word-List. A preliminar dated vocabulary of first appearances up to Berceo*, Univ. de Wisconsin, 1940.  
 Oihenart, Arnaut (1592-1667), *Les proverbes basques recueillis par le Sr. D'Oihenart, plus les poésies basques du mesme auteur.*  
 Oliver, Bernat, *Excitatori de la pensa a Déu*, text de la versió catalana (S. XIV) editat per Pere Bohigas, NCL., B., 1929.  
 Oliver, Miquel dels Sants, *L'Hostal de la Bolla*, B., L'Avenç, 1903.  
 Olivieri, Dante, *Saggio sulla toponomastica veneta*, Venècia, 1962.  
 Oller, Narcís, *Ovres completes* (entre les quals *La papallona*, *La febre d'or*, *Notes de color*, *Pilar Prim*, *Rurals i urbanes*, *Vilaniu*, *L'Escanyapobres*, *La Bogeria*), B., Gustau Gil, 1928-29.  
 Onions, veg. *The Oxford Dictionary of English Etymology.*  
*Onom. Cat.* o *Onomasticon Cataloniae*, cf. E. T. C. II, 253 ss.  
 OPou, veg. Onofre Pou.  
 Oranskii, *Vvedenie v Iranskuiu Filologiu*, sota la guia d'A. A. Freiman, Moscou, 1960.  
*Ordin.* de Pere III (o Palatines) = *Ordinacions fetes per lo molt alt senyor en Pere terç rey Daragó sobre lo regiment de tots los oficials de la sua cort*, publicades en *CoDoACA* v.  
 Orellana, Marc Antoni, *Valencia antiga y moderna*, 1923.  
 —, *Catalogo d'els peixos qu'es crien e peixquen en lo Mar de Valencia*, 1795; ed. facsímil, Sueca, 1972.  
 —, *Catalogo y descripció dels pardals de l'Albufera de Valencia*, 1802; ed. facsímil, Sueca, 1972.  
*Orfeneta de Menàrguens*, L', veg. Antoni de Bofarull.  
 Ortiz, Fernando, *Glosario de afronegrismes*, l'Havana, 1924.  
 —, *Un Catauro de cubanismos*, a *Rev. Bimestre Cubana* XVII, 1922 (tirada a part).  
 Orts i Bosch, Pere M., *Introducció a la història de la vila de Vilajoiosa i el notari Andreu Mayor*, Alacant, 1972.  
 Osona, Artur (1840-1901), sèrie de guies excursionístiques catalanes publicades a partir del 1876: *Guia itinerària de les Regions compresas des de Montserrat al Camp de Tarragona y des de la Segarra al Penedès*, B., 1895.  
 —, *Guia itinerària de las Concas del Llobregat, del Cardoner y del Segre*, B., 1899.  
 —, *Guia itinerària de las serras de Collsacabra, de la Magdalena y altres contraforts de la regió Pyrenaica fins al macís dels Pyrineus Orientals*, B., Altés, 1898.  
*Otas* = *El cuento muy famoso del Emperador Otas de Roma*, ed. Herbert Baird.  
 Oudin, César, *Tesoro de las dos lenguas francesa y española*, P., 1607; 2.<sup>a</sup> ed., 1616.  
*Oxford Dictionary of English Etymology*, ed. C. T. Onions, amb G. W. S. Friedrichsen i R. W. Burchfield, Oxford, 1966.  
*Paideia*, dirigida per V. Pisani.  
 Palay, Simin, *Dictionnaire du béarnais et du gascon modernes (bassin de l'Adour)*, 2 vols., Pau, 1932, complement molt útil del de Lespy-Raymond, que fou més treballat filològicament.  
 PAlc. = Pedro de Alcalá, *Arte para ligeramente saber la lengua arábiga y Vocabulista arábiga en lengua castellana*, 1505; ed. facsímil, Nova York, 1928; ed. de P. de Lagarde, *Petri Hispani de lingua arabica libri duo*, Göttingen, 1883.  
 Palencia, Alonso F. de, veg. APal.  
 Pansier, P., *Histoire de la langue provençale à Avignon du XII<sup>e</sup> au XIX<sup>e</sup> siècles*, 5 vols., Avinyó, 1924-32.  
 Pantero-Pantera, *Vocabolario nautico*, 1614.  
 Panzini, Alfredo, *Dizionario Moderno*, 3.<sup>a</sup> ed., Milà, 1918.  
 Par, Anfós, *Sintaxi catalana segons los escrits en prosa de Bernat Metge*, Halle, 1923.  
*Partidas* = *Las siete partidas* d'Alfons X el Savi (1256-63), ed. de l'Academia de la Historia, 1807.  
*Passi en cobles*, Lo, veg. Bernat Fenollar.  
 Pastre, Louis, *Le sous-dialecte bas-languedocien de Clermont-l'Hérault*, Perpinyà, 1913.  
*Pathelin, Maistre Pierre*, farsa anònima del S. xv, ed. R. T. Holbrook, P., Champion, 1924.  
 Paul, Hermann, *Deutsches Wörterbuch*, Halle, 1897; 4.<sup>a</sup> ed., 1935.  
 —, *Grundriss der germanischen Philologie*, 2 vols., Estrasburg, 1891.  
 Pauly-Wissowa, *Realencyclopädie der classischen Altertumwissenschaft*, Stuttgart, 1896 ss.  
 Pax (o Pacs), Nicolau de, *Doctrina Moral* (florilegi de màximes de la fi del S. XIV atribuït a N. de Pax), ed. J. M. Bover a *BiEscrBal.* II; ed. G. Llabrés, Palma de Mallorca, 1889.  
 PBB = *Beiträge zur Geschichte der deutschen Sprache und Literatur*, preparat per Paul i Braune, Halle, 1874 ss.  
 P. de Alf. XI, veg. Alf. XI.  
 PDPF, veg. Emil Levy, *Petit dictionnaire provençal-français.*  
 Pedersen, Holger, *Vergleichende Grammatik der keltischen Sprachen*, 2 vols., Göttingen, 1909-13.  
 Penrice, John, *A Dictionary and Glossary of the Korán*, Londres, 1873.  
 Pensado, J. L., ed. i estudi de *Catálogo de Voces Gallegas de Fr. Martín Sarmiento* (veg.).  
*Pensat i Fet*, anuari faller valencià (1912-37 i 1940-

- 72).
- Penya, Pere d'Alcàntara, *Comèdies (El cordó de la vila, Un criat nou, La pesta groga), Les Illes d'Or*, Palma de M., 1934.
- , *Poesies en mallorquí popular*, Palma de Mallorca, 1892.
- , *El mosaico*, escrits literaris en vers i prosa amb text mallorquí i trad. castellana, 3 vols., Felanitx, 1896-99.
- Peralta [D. M. P.], *Ensayo de un diccionario aragonés-castellano*, Saragossa, 1836; 2.<sup>a</sup> ed., Palma de Mallorca, 1853.
- Pere III el Cerimoniós, *Crònica*, ed. A. de Bofarull, B., 1850; ed. Amadeu Pagès, Tolosa, 1942; ed. Ferran Soldevila, B., Ed. Selecta, 1971.
- Pérez Ballesteros, José, *Cancionero popular gallego, y en particular de la provincia de la Coruña*, 3 vols., M., 1886.
- Pérez Cabrero, Arturo (PzCabr.), *Ibiza, guía del turista*, B., 1909.
- Pérez de Hita, Ginés, *Guerras civiles de Granada*, 1.<sup>a</sup> part, 1595; 2.<sup>a</sup> part, 1619; ed. Blanchard-Demouge, M., 1913-15; ed. Rivad. III.
- Petr. = Petrocchi.
- Petrarca, *Canzoniere*, veg. McKenzie, *Concordance*.
- Petrocchi, P., *Novo Dizionario universale della lingua italiana*, 2 vols., Milà, 1910.
- Petroni, *Satyricon*, ed. Bücheler i ed. Ernout (coll. Guillaume Budé).
- Pichardo, Esteban, *Diccionario provincial, casi razonado, de voces y frases cubanas*, Matanzas, 1836; 3.<sup>a</sup> ed., l'Havana, 1862; 4.<sup>a</sup> ed., l'Havana, 1875.
- Pieri, Silvio, *Toponomastica della Valle dell'Arno*, 1919.
- , *Toponomastica delle Valli del Serchio e della Lima*, Torí, 1898.
- Pin i Soler, Josep, *La familia dels Garrigas*, 3 vols., B., 1870.
- Pisani, Vittore, *Crestomazia Indoeuropea* (veg. *Paideia*).
- Pitarra, veg. Frederic Soler.
- Pla, Josep, *Guia de la Costa Brava*, B., Destino, 1945.
- , *Tres biografies*, B., *Obres completes*, B., Destino, 1966 ss.
- Planta, R. von, *Grammatik der oskisch-umbrischen Dialekten*.
- Planta-Schorta, *Rätisches Namenbuch*, vol. I (*Materiali*), Zuric, 1939.
- Plaja, *Estudi dels noms de peixos*, publ. a la revista *Proa* de Palamós (1960).
- Plaute, *Comèdies*, ed. i trad. A. Ernout (coll. Guillaume Budé).
- PMH = *Portugaliae Monumenta Historica a saeculo VIII post Christum usque ad quintum decimum*, preparat per l'Acad. de Ciencias de Lisboa, 1856; *Leges et consuetudines*, 2 vols.; *Scriptores; Diplomata et Chartae; Inquisitiones*.
- PMLA = *Publications of the Modern Language Association of America*, Baltimore, 1884 ss.
- Poble Català*, *El*, diari polític publicat a Barcelona en 1906-18, òrgan del Centre Nacionalista Republicà i després de la Unió Federal Nacionalista Republicana.
- Pok. IEW, veg. Pokorny.
- Pokorny, Julius, *IEW o Indogermanisches Etymologisches Wörterbuch*, 2 vols., Berna, 1948 ss.
- , *Wissenschaftliche Forschungsberichte, Keltologie*, 1952.
- Pol, *Vall d'Aneu*.
- Polge, Henri, *Mélanges de philologie et d'archéologie gersoise*, Auch, 1962.
- Políptic de St. Germain des Prés (S. VIII), ed. Longnon.
- Pons, Josep Sebastià, Antologia en «Els Poetes d'Ara», B., 1923.
- , *Canta-Perdiu*, P., 1925.
- *Llibre de les Set Sivelles*, B., Ed. Selecta, 1956.
- Pons, R., *Vocabulari de les indústries tèxtils i llurs derivades*, en BDC iv, 1916.
- Pons i Massaveu, Joan, *L'auca de la Pepa*, B., 1893.
- , *La colla del carrer*, B., La Renaixensa, 1887.
- , *Trascant per les serres*, B., L'Avenç, 1892.
- Porcioles, Joan de, *Notes folklòriques sobre la Vall d'Ager*, B., Llibr. Verdaguier, 1899.
- Port. Mon. Hist.* = PMH.
- Pottier, B., veg. Serrano y Sanz.
- Pou, Onofre, *Thesaurus puerilis*, València, 1575.
- Pous i Pagès, Josep, *Quan se fa nosa*, B., L'Avenç, 1904.
- Prati, Angelico, *Vocabolario etimologico italiano*, Milà, 1951.
- , *Voci di gerganti, vagabondi e malviventi*, Pisa, 1940.
- Primer Congrès Internacional de la Llengua Catalana (CongrLC(at))*, B., 1908.
- Primera Crònica General (1.<sup>a</sup> Crón. Gral.)* d'Alfons X el Savi, ed. de Menéndez Pidal, M., 1906.
- Procés o disputa de viudes y donzelles*, per Jaume Siurana, Joan Valentí i Andreu Martí Pineda, València, 1561; editat al *Cançoner Satíric Valencià*, de Miquel y Planas, B., 1905.
- Pseudo-Boades, veg. Boades.
- PSW, veg. Emil Levy.
- Publicitat, La*, diari de Barcelona publicat en 1922-1939, òrgan d'Acció Catalana.
- Pughe, W. Owen, *A Dictionary of the Welsh Language*, Denbigh, 1832.
- Puig i Ferrer, Joan, *El cercle màgic*, B., Ed. Proa, 1929.
- Pujades, Jeroni, *Dietari (1601-30)*, ed. Josep M. Casas Homs (I., 1601-5), B., Fundació Vives i Casajua-na, 1975.
- Pujol, Pere, *DocsVgUrg.* = *Documents en vulgar dels segles XI, XII i XIII, procedents del bisbat de la Seu d'Urgell*, B., 1913.
- Pujol-Puntí (Francesc Pujol i Joan Puntí), *Obra del cançoner popular de Catalunya*, observacions, apèndixs i notes al *Romancerillo Catalán* de Milà i Fontanals, B., 1926.
- Puyoles-Valenzuela (Luis V. López Puyoles i José Va-

- ienzuela La Rosa), *Colección de voces de uso en Aragón*, apèndix de la segona ed. del diccionari de Borao (mots recollits cap a Puebla de Ijar i Casp). PzBallesteros, veg. Pérez Ballesteros.
- PzCabrerero, veg. Pérez Cabrero.
- Qamús, diccionari àrab recopilat pel persa Firuzabadí (vers 1400). Cito l'ed. de Lane i Freytag.
- Quadrado, José M.<sup>a</sup>, *Forenses y ciudadanos. Historia de las disensiones civiles de Mallorca en el siglo XV*, Palma, 1847; 2.<sup>a</sup> ed., Palma, 1895.
- , *Historia de la conquista de Mallorca. Crónicas inéditas de Marsilio y de Desclot en su texto lemosin, vertida la primera al castellano y adicionada con numerosas notas y documentos por D. José M.<sup>a</sup> Quadrado*, Palma, 1850.
- Quar. = St. Vicent Ferrer, Quaresma.
- Questa = *La versione catalana della Inchiesta del San Graal*, ed. V. Crescini i V. Todesco, B., IEC, 1917, d'un ms. del 1380 [escrita o copiada del mallorquí Reixac].
- Queste del Saint Graal, ed. Pauphilet, P., 1949.
- Rabelais, François, *Gargantua (1534)*, P., 1919.
- , *Tiers Livre (1546)*, en *Les Cinq Livres*, P., Flammarion [1912-3].
- , *Quart Livre (1548)*, en *Les Cinq Livres*, P., Flammarion [1912-3].
- , *Cinquième Livre (1564)*, potser apòcrif; en *Les Cinq Livres*, P., Flammarion [1912-3].
- RABM = *Revista de Archivos Bibliotecas y Museos*, Madrid, 1871 ss.
- Racó, Jordi des, veg. Mn. Antoni M. Alcover.
- Ramírez Xarrià, Jerónimo, *El Panocho (Vocabulario popular murciano)*, Múrcia, 1927.
- Rato y Hevia, Apolinar de, *Vocabulario de las Palabras y Frases Bables*, M., 1892.
- Raymond, P., veg. V. Lespy.
- Rayn. = Raynouard, François, *Lexique Roman ou dictionnaire de la langue des troubadours*, 6 vols., P., 1838-44.
- RBC o RBibl(gr)C. = *Revista de Bibliografía Catalana*, 7 vols., Barcelona, 1901-7.
- RCelt. = *Revue Celtique*, Parfs, 1870 ss.
- RDR = *Revue de Dialectologie Romane*, Bruxelles, 1909-14.
- Rds. Lapa, veg. Rodrigues Lapa.
- RDTP = *Revista de Dialectología y Tradiciones Populares*, 36 vols., Madrid, 1944-53.
- Recasens, Daniel, Monografia sobre la Secuita, consultada en ms. l'any 1955.
- Refranes y Sentencias biscaïns, Pamplona, 1597.
- Reglà, Campistol, Joan, *Francia, la Corona de Anjou y la frontera pirenaica. La lucha por el Valle de Arán (siglo XIII-XIV)*, M., CSIC., 1951.
- Reichelt, Hans, *Awestisches Elementarbuch, zweite, unveränderte aufgabe*, Heidelberg, 1967.
- Reichenau, *Glosses de*, veg. Förster i Koschwitz.
- Reig i Vilardell, Josep, *Colecció de Monografies de Catalunya ab un pròleg del Eminent Historiador Joseph Coroleu*, B., 1890-93.
- Reixac, veg. *Questa*.
- Renaixensa, La, *Periodich de Literatura, Ciencias y Arts*, Barcelona, 1871 ss.
- Rendiconti del Reale Istituto Lombardo, Milà.
- Repartiment = *Libre del Repartiment de Mallorca* fet pel Rei En Jaume l'any 1232. Ed. J. M. Quadrado dins *Historia de la Conquista de Mallorca*, Palma, 1850; i per A. de Bofarull, *CoDoACA* xi, 1-141, i edició de diversos textos de l'original àrab i de la trad. catalana per Jaume Busquets.
- Rept. de València = *Llibre del Repartiment de València* fet pel Rei En Jaume. Publicat per P. de Bofarull, *CoDoACA* xi, 143-656; ed. fotocòpica amb pròleg de Julián Ribera, València, 1939.
- Reunió de Top. Pir.
- Rev. Arch. Bibl. y Mus. = *Revista de Archivos, Bibliotecas y Museos*, Madrid, 1871 ss.
- RevBiblgrC = *Revista de Bibliografía Catalana*, 7 vols., Barcelona, 1901-7.
- Revista de Aragón, Saragossa, 1900-5.
- Rev. des Ét. Rabelaisiennes = *Revue des Études Rabelaisiennes*.
- Rev. Dial. Rom. = *Revue de Dialectologie Romane*, Bruxelles, 1904-14.
- RevEtSl. = *Revue d'Études Slaves*.
- Rev. des Pat. Gall-Rom. = *Revue des Patois Gallo-Romanes*.
- Rev. de Phil. Fr. = *Revue de Philologie Française*.
- Rev. de Roussillon = *Revue de Roussillon*, 1933.
- Revista de Folklore Chileno, 5 vols., Santiago de Xile, 1909 ss.
- Revista de Gerona = *Revista de Literatura, Ciencias y Artes. Órgano de la Asociación Literaria de Gerona*, Girona, 1876 ss.
- Revista Portuguesa de Filologia, Coïmbra, 1947 ss.
- REW, veg. Meyer-Lübke.
- Rey, G. = Gerardo García Rey, *Vocabulario del Bierzo*, M., 1934 (referit especialment a la zona de parla lleonesa).
- RFE = *Revista de Filología Española*, M., 1914 ss.
- RFgn. = *Romanische Forschungen*, Erlangen, 1883 ss.
- RFH = *Revista de Filología Hispánica*, Buenos Aires, 1939 ss.
- RForsch., veg. *Romanische Forschungen*.
- RH o RHisp. = *Revue Hispanique*, París, 1894-1935.
- Ribelles, Bibligr. = *Bibliografía de la Lengua Valenciana* publicada per José Ribelles Comín, Madrid, 1915.
- Ricciardetto, veg. Forteguerrí.
- RIL, veg. *Rendiconti del Reale Istituto Lombardo*.
- Rivad. = Biblioteca Rivadeneira (Biblioteca de Autores Españoles), M., 1846 ss.
- R. Ist. Lomb. o RIL = *Rendiconti dell'Istituto Lombardo di Scienze e Lettere*.
- RL, veg. RLus.
- RLiR = *Revue de Linguistique Romane*, P., 1925 ss.
- RLR = *Revue des Langues Romanes*, Montpellier, 1870 ss.
- RLus. = *Revista Lusitana*, Porto, 1887 ss.

- RMa.*, veg. Ramon Martí.  
 Riba, Carles, veg. *Odissea*.  
 RIEB = *Revista Internacional de Estudios Vascos*, París-Donostià, 1907-36.  
 Robert, mestre, *Libre del Coch*, B., 1520; ed. Veronika Leimgruber, B., depart. de Filologia Catalana de la Universitat de B., 1977; versió cast. (1525): Roberto de Nola, *Libro de guisados*, p. p. Dionisio Pérez, M., 1929.  
 Rodríguez Lapa, M., *Cantigas d'Escarnho e de Maldizer* (cantigas 1-162), Vigo, Ed. Galaxia. Abreujat en *Ctgs*.  
 Rodríguez Castellano, Lorenzo, *La variedad dialectal del Alto Aller*, Oviedo, Instituto de Estudios Asturianos, 1952.  
 Rodríguez González, Eladio, *Diccionario Enciclopédico Gallego-Castellano*.  
 Rodríguez Marín, F., *Cantos populares españoles*, 5 vols., Sevilla, 1882-3.  
 —, Cervantes, *Don Quijote de la Mancha*, ed. crítica, 6 vols., M., 1916; ed. anotada *Cl. C.*, 8 vols., M., 1913.  
 —, *Obras de Pedro Espinosa* [Antequera, 1578-1650], M., 1909.  
 Rohlf, *Festschrift* = *Romanica, Festschrift für Gerhard Rohlf*, Tübingen, 1958.  
 Rohlf, Gerhard, *Ager, Area, Atrium*, Berna-Leipzig, 1920.  
 —, *Die Baskische Kultur im Spiegel des lateinischen Lehwortes*, a *Festschrift Voretzsch*, 1927.  
 —, *Baskische Reliktwörter im Pyrenäengebiet*, *ZRPh*. XLVII.  
 —, *Dizionario dialettale delle Tre Calabrie*, Halle, 1932-9.  
 —, *Etymologisches Wörterbuch der unteritalienischen Gräzität* (EWUG), Halle, 1930.  
 —, *Le Gascon, Études de Philologie Pyrénéenne*, *BhZRPb*. LXXXV, 1935; i 2.<sup>a</sup> ed. molt ampliada i corregida.  
 —, *Historische Grammatik der italienischen Sprache*, 3 vols., Berna, 1949.  
 —, *La influencia latina en la lengua y cultura vasca, a Revue Internationale d'Études Basques*, 1933.  
 —, *Le patois de Lescun (Basses-Pyrénées)*, a *Misc. Alcover*, 1931.  
 —, *Die Quellen des unteritalienischen Wortschatzes*, *ZRPb*. XLVI.  
 Roig, Jaume (JRoig), *Spill o Libre de les dones*, València, 1531; ed. Roc Chabàs, B., L'Avenç, 1905.  
 Rois de Corella, *Obres completes*. I. *Obra profana*, ed. Josep Palacios amb introducció de Jordi Carbonell, *Clàssics Albatros*, València, 1973.  
 —, *El Cartoixa*, versió de la *Vita Christi* del cartoixà Ludolf de Saxònia, en quatre llibres, València, 1495-1509; trossos reproduïts a la *Bibliografia de la lengua valenciana* (1915, 1929, 1943), de Josep Ribelles Comín.  
 Rojas Clemente, Simón de, *Ensayos sobre las variedades de la vid común que vegetan en Andalucía, con un índice etimológico y tres listas de plantas en que se caracterizan varias especies nuevas*, Madrid, 1807.  
 Rokseth, Pierre, *Terminologie de la culture des céréales à Majorque*, B., IEC, 1923.  
 Roland, veg. (La) *Chanson de Roland*.  
 Rôles Gascons d'Anglaterra.  
 Rolland, E., *Faune populaire de la France*, 13 vols., P., 1877-1911.  
 —, *Flore populaire de la France*, 11 vols., P., 1876-1910.  
 Rom. = *Romania*, P., 1871 ss.  
*Romanica Helvetica*, Zuric, 1935 ss.  
*Romanic Review*, The, Nova York, 1909 ss.  
*Romance Philology California*, veg. *RPhCal*.  
 Romeu i Figueras, J., *Teatre hagiogràfic*, 3 vols., *NCl.*, B., 1957.  
 Romillo., veg. Milà i Fontanals, *Romancerillo catalán*.  
 Ronjat, Jules, *Grammaire Historique des Parlers Provençaux Modernes*, 4 vols., Montpellier, 1931 ss.  
 Ros, Carles, *Breve diccionario valenciano-castellano*, València, 1739.  
 —, *Diccionario valenciano-castellano*, València, 1764 (citem generalment aquesta).  
 —, *Obres en vers*, ed. Faustí Barberà Martí, València, 1905.  
 —, *Romanços*, ed. Faustí Barberà Martí, València, 1905.  
 —, *Rondalla de Rondalles* [de Lluís Galiana], ed. C. Ros, València, 1776.  
 —, *Tractat d'adages y refranys*, València, 1733.  
 Rosselló, Joan [J. Rosselló de Son Forteza], *Manyoc de fruita mallorquina*, 1903.  
 Rossi, G., *Glossario medioevale Ligure*, a *Miscellanea di Storia Italiana* xxxv (1895) i XLIV.  
 Rotger i Capllonch, Mateu, *Historia de Pollensa*, 3 vols., Palma de Mallorca, 1897-1906.  
 —, *Historia del santuario y colegio de Ntra. Sra. de Lluch*, Palma de Mallorca, 1914.  
*RPortFil.* = *Revista Portuguesa de Filologia*.  
*RPhCal.* = *Romance Philology*, Berkeley (Califòrnia), 1947 ss.  
 Rubió i Lluch, Antoni, *Diplomatari de l'Orient català*, B., IEC, 1947.  
 Ruiz, Juan [Arx. de Hita], *Libro de buen amor* [*Buen Amor*]; ed. Jean Ducamin, Tolosa, Privat, 1901; ed. Julio Cejador, M., 1914; ed. Joan Coromines, M., Ed. Gredos, 1967.  
 Ruiz i Pablo, Àngel, *L'amo'n Xec de s'Uastrà*, en *Novelletes Menorquines*, *IdOr.*, 3, Palma, 1934.  
*Ruscino*, revista d'història i arqueologia, principalment del Rosselló, ed. a Perpinyà en 1911-26, dirigida per Pere Vidal (des de 1914, òrgan de la Société d'Archéologie et d'Histoire du Roussillon et de Philologie Catalane).  
 Ruyra, Joaquim, *Obres completes*, B., Ed. Selecta, 1949.  
 —, *Entre flames*, B., La Nova Revista, 1928.  
 —, *Marines y boscatges*, B., Juventut, 1903.  
 —, *El País del Pler*, B., 1906.  
 —, *La parada*, B., Edit. Catalana, 1919.



- , *Pinya de rosa*, B., Edit. Catalana, 1920.  
 RV o RVal. Fil. = Revista Valenciana de Filologia, València, c. 1952 ss.
- Saavedra, veg. *Idr.*
- Sabarthès, A., *Dictionnaire topographique du département de l'Aude*, París, 1912.
- Sachs, Georg, *Die germanischen Ortsnamen in Spanien und Portugal*, Jena, 1932.
- Sagarra, Josep Maria de, *El comte Arnau*. Poema Antologia d'«Els Poetes d'Àra», B., 1923.
- , *All i salobre*, Barcelona, 1929.
- Sainéan, Lazare, *L'Argot ancien (1445-1850)*, París, 1907.
- , *Le langage Parisien au XIX siècle*.
- , *La langue de Rabelais*, 2 vols., París, 1925.
- , *Les sources de l'argot ancien*, 2 vols., París, 1912.
- , *Les sources indigènes de l'étymologie française*, 2 vols., París, 1925.
- Saisset, Albert (*Oun Tal*), *Catalanades*, Perpinyà, 1923.
- , *Coses i altres*, 4.<sup>a</sup> ed., Perpinyà, 1894.
- , *Historis y coumèdi*, Perpinyà, 1888.
- , *Perpinyanenques*, Col·lecció Popular de L'Avenç, Barcelona, 1910.
- , *Catalanades del Rosselló*, ed. Marty, Perpinyà, 1965.
- Salazar, Eugenio de, *Cartas*, ed. Gayangos, Madrid, 1866.
- Saleman-Zukovski, Carl, *Persische Grammatik*, 1940.
- Salvà i Ballester, Adolf, *La villa de Callosa de Ensarrià*, Alacant, Inst. de Estudios Alicantinos, 1960, 2 vols.
- Salvà, Maria Antònia, traducció de *Mireio*, de Frederic Mistral, Barcelona, Inst. de la Llengua Catalana, 1917.
- Salvador, Carles, *Vocabulari de Benassal*, en *Misc. Fabra*.
- , *Questions de llenguatge*, discurs d'ingrés al Centre de Cultura Valenciana, València, 1936.
- , *Vocabulari ortogràfic valencià*. Precedit d'una declaració i normes ortogràfiques, València, L'Estel, 1933.
- Salvioni, Carlo, *Fonetica del dialetto moderno della città di Milano*, Torí, 1884.
- , *Osservazioni varie sui dialetti meridionali di Terzaferma*, en *Rendiconti del Reale Istituto Lombardo*, 2.<sup>a</sup> sèrie, XLIV (1911), 759-811.
- Sanahuja, Fr. Pere, *L'antiga ciutat de Balaguer*, Lleida, 1930 (1.<sup>a</sup> ed.).
- Sánchez Gozalbo, Àngel, *Bolangeria de dimonis*. Cuents, Castelló de la Plana, Societat Castellonense de Cultura, 1931.
- Sanchis Guarnier, Manuel, *Les barraques valencianes*, Barcelona, Barcino, 1957.
- , *Gramàtica valenciana*, València, 1950 (veg. també Navarro Tomàs i A. Alcover).
- , *Introducción a la historia lingüística de Valencia*, València, Inst. Alfonso el Magnánimo, 1949.
- , ed. de *Canyissas* de A. Martínez Ruiz.
- Sanchis Sivera, Josep, *Vida íntima dels valencians a l'època foral*, València, 1935.
- Sanelo, Manuel Joaquín, *Ensayo y Diccionario del lemosino y valenciano antiguo y moderno al castellano*. Ed. crítica i comentada per Joseph Gulsoy (*El diccionari valenciano-castellano de M. J. Sanelo*), tesi doctoral de la Univ. de Xicago, Castelló de la Plana, 1964. De vegades cito de la primera lectura que vaig fer sobre el ms. a la Bibl. Mazzarina de París, l'any 1930, afegint-hi algunes notes tretes del petit apèndix que hi féu Tastu, erudit rossellonès del S. XIX.
- Sañez Reguart, Antonio, *Diccionario histórico de los artes de la pesca nacional*, Madrid, Vda. J. Ibarra, 1791-95 (5 vols.).
- Santillana, Marqués de, *Obras*, ed. d'Amador de los Ríos, Madrid, 1852.
- Sarmiento, Fr. Martín, *Catálogo de voces y frases gallegas*; ed. de J. L. Pensado, Univ. de Salamanca, Salamanca, 1973.
- Saroïhandy, J., *Gloses catalanes de Munich*. Estudi publicat a *Rom. Forschungen* XXIII, pp. 241-256.
- Sarrieu, B., *Armanac dera Mountainbo*, veg. (*Era*) *Bouts dera Mountainbo*.
- Sarthou, GeogrGralRVal., veg. Carreras i Candi, Francesc, *Geografía general del Reino de Valencia*.
- Sauvages, P. A. Boissier de, *Dictionnaire languedocien français*, Nîmes, 1756; altres eds., 1785, 1820. (Es basa sobretot en el parlar del Gard, si bé hi ha mots de tot el Llenguadoc.)
- Sauvaget, Jean, *Relation de la Chine et l'Inde rédigée en 851*, París, 1948.
- Scheuermeier, P., *Einige Bezeichnungen für den Begriff 'Höhle' in den romanischen Alpendialekten*, Halle, 1920.
- Schiaffini, Alfredo, *Momenti di storia della lingua italiana*, Roma, 1953.
- Schmidt, Karl Horst, *Die Komposition in gallischen Personennamen*, vol. 26 de la ZCPH., Tübingen, 1957.
- Schmitt, Alfons Th., *La terminologie pastorale dans les Pyrénées Orientales*, París, 1934. (Obra molt rica en vocabulari gascò.)
- Schmoll, Ulrich, *SprVKeltIdHispan.* = *Die Sprachen der vorkeltischen Indogermanen Hispaniens und das Keltiberische*, Wiesbaden, 1959.
- , *Die vorgriech. Sprachen Siz.* = *Die vorgriechischen Sprachen Siziliens*, Wiesbaden, 1958.
- Schneider, Hans, *Studien zum Galizischen des Limiabeckens (Orense)*, en *Volkstum und Kultur der Romanen*, Hamburg, 1928 ss.
- Schorta-Pl., *Diz. Rumantsch-Grischun* = *Dicziunari Rumantsch-Grischun*, fundà da R. de Planta, F. Melcher e Ch. Pult, redacziun Andrea Schorta. Cuoir, 1938 ss.
- Schuchardt, Hugo, *Baskisch und Romanisch zu De Azkues Baskischen Wörterbuch*, BbZRPb. vi.
- , *Die Iberische Deklination*, en *Wiener Sitzungsber.* CLVII (1907).
- , *Zum Nasaleinschuss*, ZRPb. xxxv, 71-92.
- , *Primitiae linguae Vasconum*, Halle, 1923.

- , *Romanische Etymologien*, en *Wiener Sitzungsber.*, 1898 i 1899.
- , *Die Romanischen Lehnwörter im Berberischen*, en *Wiener Sitzungsber.* CLXXXVIII.
- , *Romano-Baskisches*, *ZRPh.* XI, 474-512; xxxvi, 33-41.
- , *Der Vokalismus des Vulgärlateins*, 3 vols., Leipzig, 1866-69.
- Schulze, Wilhelm, *Zu lat. Eigenn. = Zur Geschichte Lateinischer Eigennamen*, 2.<sup>a</sup> ed., Berlín, 1966 (cito de la 1.<sup>a</sup>).
- Scipió, veg. Antoni Canals, *Scipió e Aníbal*, p. p. Miquel y Planas, Barcelona, 1910; i ed. *NCL.*, B., 1935.
- Segovia, Guillén de, *Gaya*, diccionari castellà de rimes escrit el 1475. Veg. O. J. Tallgren-Tuulio.
- Segura i Valls, Joan, *A estones perdudes. Apuntacions i estudis*, Barcelona (1910?).
- , *Historia de la villa de Santa Coloma de Queralt*, Barcelona, 1879.
- Séguy, Jean, *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne*, 4 vols., París, 1954 ss.
- Senescal d'Egipte, veg. (La) filla del senescal d'Egipte.
- Serra-Amer Gènesi = *Compendi històric de la Bíblia, que ab lo títol de Gènesi de Scriptura trelladà del provensal a la llengua catalana Mossèn Guillem Serra en l'any MCCCCLI y ara ha fet estampar per primera vegada En Miquel Victorià Amer*, Barcelona, 1873.
- Serra i Boldú, Valeri, *Calendari folklòric d'Urgell*, Barcelona, 1914.
- Serra i Pagès, Rossend, *La festa del Bisbetó a Montserrat i orígens de la mateixa*, Barcelona, L'Avenç, 1910.
- Serra i Vilaró, Joan, *Baronies de Pinós i de Mataplana*, Barcelona, 1930-50 (3 vols.).
- Serradell, B., i altres, *Sota terra*, Club Muntanyenc de Terrassa, c. 1920.
- Serrano y Sanz, Manuel, *Noticias y documentos históricos del condado de Ribagorza*, Madrid, 1912.
- , *Inventarios aragoneses de los siglos XIV y XV*, *BRAE* II, 85-97, 219-24, 341-52, 548-59; III, 89-92, 224-25, 359-65; IV, 206-23, 342-55, 517-31; VI, 735-44; IX, 118-34, 226-70; comp. B. Pottier, *Étude lexicologique sur les inventaires aragonais*, *VRom.* X. (Els inventaris són una font riquíssima de vocabulari medieval).
- Set Savis, veg. A. Mussafia, *Sieben Weisen Meister*. SGuarner, veg. Manuel Sanchis Guarner.
- Seybold, veg. Leyden.
- Silèn, veg. Pere Coromines, *Silèn*.
- Simonet, Francisco J., *Descripción del reino de Granada*, sacada de los autores árabes; 1.<sup>a</sup> ed., Madrid, 1860; 2.<sup>a</sup> ed., Granada, 1872.
- , *Glosario de voces ibéricas y latinas usadas entre los mozárabes*, Madrid, 1888 (llibre molt important i encara indispensable, si bé antiquat).
- Sitzber. d. Bayr. Akad.* = Bayerische Akademie der Wissenschaften, *Sitzungsberichte*, 1974, 6-12.
- Skeat, W., *An Etymological Dictionary of the English Language*, Oxford, 1892; 4.<sup>a</sup> ed., 1910.
- Skok, Petar, *Etimologijski Rječnik Hrvatskoga ili Srpskoga Jezika* (Dictionnaire Etymologique de la Langue Croate ou Serbe), Acad. Youg. des Sc. et B.-A., Zagreb, 1971.
- , *Die mit den suffixen -ACUM, -ANUM, -ASCUM u. -USCUM gebildeten südfrz.*, Halle, 1906.
- SLitCosta* = *Diccionari Suplement de tots los diccionaris publicats fins ara de la llengua catalana*, per una Societat de Literats, revisat per A. Costa, Barcelona, Espasa, 1868.
- Smith, C. C., *Add. to Coromines Dict.*
- Société des Archives Historiques du dépt. de la Gironde*, amb un important glossari del gascó antic en el vol. X.
- SocLCosta*, veg. *SLitCosta*.
- Sofer, Johann, *Lateinisches und Romanisches aus den Etymologiae des Isidorus von Sevilla*, suplement a la revista *Glotta*, Göttingen, 1930.
- Soldevila, Ferran, *Pere el Gran*, 3 vols., Barcelona, 1950 (vol. I), 1952 (vol. II) i 1956 (vol. III).
- Soler, Frederic (Pitarra), *Gatades i Singlots Poètics*, Barcelona, Antoni López, 1889-92.
- Soler i Santaló, Juli, *Guia de la Vall d'Aran*, B., 1906; 2.<sup>a</sup> ed., 1933, amb la toponímia revisada per JCoromines.
- Solayman, A.-M., veg. H. Charles.
- Somni*, Lo, veg. Bernat Metge, *Lo Somni*.
- Somni de J. Joan*, veg. Jaume Gaçull, *Somni de Joan Joan*.
- Somoza, Julio, *Cosiquines de la mi quintana*, Oviedo, 1884.
- Soriano, G., veg. Justo García Soriano.
- Spill*, veg. Jaume Roig, *Spill*.
- Spill del vescomtat de Castellà*, llarg ms. inèdit de 1518; despullat (1960) a l'Arxiu de la Seu d'Urgell.
- Spitzer, Leo, *Estudios etimológicos*, *AJL* I, 30-70; II, 1-43; III, 1-23, i passim en *RFE* i altres revistes
- , *Das Begriff Hunger*.
- , *Hispanistische Wortmiszellen*, en *Neuphil. Mitteilungen* XXII, 44-53, 120-28.
- , *Introducción a la Estilística Romance*, Buenos Aires, 1932.
- , *Katalanische Etymologien*, Hamburg, 1918.
- , *Lexikalisches aus dem Katalanischen und den übrigen iberoromanischen Sprachen*, Ginebra, 1921.
- , *Romanische Literaturstudien 1936-1956*, Tübingen, 1959.
- Staaft, Erik, *Étude sur l'ancien dialecte léonais d'après des chartes du XIII<sup>e</sup> siècle*, Uppsala, 1907.
- Steiger, Arnald, *Contribución a la fonética del hispano-árabe y de los arabismos en el ibero-románico y el siciliano*, Madrid, 1932.
- , Alfonso X el Sabio: *Libros del Ajedrez dados y tablas*, París, 1937.
- , *Zur Sprache der Mozaraber*, en *Festschrift Jud* (títol enganyós: lèxic de baix-llatí leonès dels Ss. XI-XIII ric només en termes de civilització material d'origen sobretot àrab sense res de

- lingüísticament mossàrab).
- Stephanos Byzantios*, ed. Meineke, Graz, 1958.
- Studi Glottologici Italiani*, p. p. de Gregorio.
- Stichel, K., *Beiträge zur Lexikographie des Altprovenzalischen Verbuns*, Marburg, 1890.
- Stokes, Whitley, *Irish Glosses*, Dublin, 1860.
- , i A. Bezzengerger, *Urkeltischer Sprachschatz*, Göttingen, 1894 (vol. iv del dicc. de Fick).
- StokesBezz, veg. Stokes, Whitley i A. Bezzengerger.
- Stratico, Simone, *Vocabolario di marina*, 1813-14 (3 vols.).
- Studia Neophilologica*, Uppsala, 1928 ss.
- Suma de Collacions*, veg. *Ajustaments*.
- Tagell, Francesc, *Relació de la mort de Climent XII i de l'elecció de Benet XIV*, ms. del S. XVIII, ed. de Joan Mascaró, Barcelona, 1971.
- Tagliavini, Carlo, *Il dialetto di Comelico*, A. Rom. x, 1-200.
- , *Il dialetto del Livinallongo*, Saggio Lessicale, Bolzano, 1934.
- Tallgren-Tuulio, O. J., *Estudios sobre la Gaya de Segovia*, Hèlsinki, 1907.
- , *Glanures Catalanes et Hispano-romanes*, en *Neuphil. Mitteil.* XIII (1911), 151-74; XIV, 12-34, 161-77; XVI, 64-105.
- Tarifa dels corredors de Barcelona l'any 1271*. Ed. A. de Capmany, *Memorias II*, apèndix, p. 72, en *Ordenances dels corredors de llotja*; Joan Coromines, *Entre dos llenguatges*, vol. I, Barcelona, 1976.
- Taronji i Cortès, Josep (*Un Mallorquí*), *Algo sobre el estado religioso y social de la isla de Mallorca*, Palma, 1877.
- [—], *Diccionari mallorquí-castellà*, inacabat (A-E) (1878), fa alguns retocs al d'Amengual però essencialment no n'és més que una versió catalana a penes modificada.
- T. del Xè*, veg. J. Martí Gadea.
- TdF*, veg. Frederi Mistral.
- T. Ant. Esp.* = *Teatro Antiguo Español*, Centro de Estudios Históricos, M., 1916 ss.
- Teixidor i Cos, *Flora Farmacéutica de España y Portugal*, Madrid, 1871.
- Terenci, P., *Comèdies*, 4 vols., Fundació Bernat Metge, ed. i trad. de Pere Coromines completada per Joan Coromines, Barcelona, 1936-1955.
- Terlingen, Johannes H., *Los Italianismos en Español desde la formación del idioma hasta principios del S. XVIII*, Amsterdam, 1943.
- Terr. = Esteban de Terreros y Pando, *Diccionario Castellano, con las Voces de Ciencias y Artes y sus correspondientes en las 3 lenguas francesa, latina e italiana*, 4 vols., M., 1786-93.
- Testament de Bernat Serradell de Vic*, ed. Arseni Pacheco, NCL., 103, Barcelona, 1971.
- Textes Arabes de Rabat*, veg. Louis Brunot.
- Thes. Puer.*, veg. Onofre Pou.
- TbLL* = *Thesaurus Linguae Latinae*, Leipzig, 1900 ss.
- Thomas, Antoine, *Essais de Philologie Française*, P., 1897.
- , *Melanges d'Étymologie Française*, 2.<sup>a</sup> ed., Paris, 1927.
- , *Nouveaux Essais de Philologie Française*, Paris, 1905, i veg. *DGén*.
- Thorndike, E. L. - Barnhart, C. L., *Comprehensive Desk Dict.*, 2 vols., Nova York, 1958.
- Tb. Pu.*, veg. Onofre Pou.
- Thumb-Hauschild, *Handbuch Sanskrit*.
- Thurneysen, Rudolf, *A grammar of Old Irish*, 1946.
- , *Handbuch des Altirischen*, 2 vols., Heidelberg, 1909.
- , *Keltoromanisches*, Halle, 1884, i les seves notes etimològiques al *TbLL*.
- Tiktin, H., *Rumänisch-Deutsches Wörterbuch*, 3 vols., Bucarest, 1895 ss.
- Tilander, Gunnar, *Los Fueros de Aragón, según el ms. 458 de la Bibl. Nacional de Madrid*, Lund, 1937.
- , *Livres du roi Modus et de la reine Ratio*, 2 vols., P., 1931.
- , i Vidal Mayor, trad. arag. de *In Excelsis Dei Thesaurus de Vidal de Canellas*, 3 vols., Lund, 1956.
- Timoneda, Joan, *El Sobremesa*, Coll. Rivadeneyra, Madrid.
- Tirant lo Blanc*, veg. Joanot Martorell.
- Tiscornia, Eleuterio F., *Poetas Gauchescos*, Buenos Aires, 1941.
- , ed. de *Martin Fierro* (veg.).
- Tobler, A., i Lommatzsch, E., *Altfranzösisches Wörterbuch*, Berlín, 1915 ss.
- Tofiño de San Miguel, Vicente, *Derrotero de las Costas de España en el Mediterráneo y su correspondiente de Africa*, M., 1832.
- Tommaseo, N., i Bellini, B., *Dizionario della lingua italiana*, 8 vols., Torí, 1861-79.
- TopHesp.*, veg. Joan Coromines, *Tópica Hespérica*.
- Torcimany*, veg. Lluís d'Averçó.
- Toro y Gisbert, Miguel de, *Voces andaluzas*, RH XLIX.
- Torra, P., veg. *DTo*.
- Torras, Cèsar August, *Pirineu català. Guia itinerari de l'excursionista a Camprodon*, 4 vols., B., L'Avenc, 1902.
- , *Pirineu català. Guia itinerari*, reedició ampliada de l'anterior, 9 vols. (*Com. de Camprodon*, 1918; *Garrotxa*, 1918; *Vallespir, Conflent*, 1919; *Ripollès*, 1921; *Bergadà*, 1905; *Com. d'Olot*, 1910; *Vall de Ribes*, 1914; *Com. del Cardener*, 1922; *Cerdanya*, 1924). Hi ha diverses reedicions.
- Torres Fornés, C., *Sobre voces aragonesas usadas en Segorbe*, València, 1903.
- Torres Naharro, Bartolomé de, *Propaladia*, 1517; veg. Gillet.
- Tovar, Antonio, *Diccionario etimológico vasco*, llegit en l'original lletres A, B i D.
- Trautmann, Reinhold, *Baltisch-Slavisches Wörterbuch*.
- Traver i Tomàs, Vicent, *Antigüedades de Castellón de la Plana*, Castelló de la Plana, 1958.
- Tresor de pobres*, versió catalana del S. XIV de l'obra

- de *Petrus Hispanus* (Joan XXI), B., Bibl. de la Revista Catalana, 1892.
- Trobes en labors de la Verge Maria*, València, 1474 (primer llibre imprès català); ed. Martí Grajales, València, 1894.
- Trubetskoi, N., *Morphologie der russischen Sprache*, Praga, 1934.
- Turmeda, Anselm, *Cobles de la divisió del Regne de Mallorca*, del 1398; ed. Aguiló, al *Cançoner*; ed. Marçal Olivar, NCL., B., 1927.
- Uhlenbeck, C. C., primera ed. alemanya (*Zur Vgl. Lautlehre d. Bk. Dialekte*) a les *Verhandelingen der K. Akademie van Wetenschappen te Amsterdam*, 1903.
- , *Kurzgefasstes etymologisches Wörterbuch der gotischen Sprache*, 2.<sup>a</sup> ed., Amsterdam, 1900.
- , *De Woordafleidende Suffixen van het Baskisch*, Amsterdam, 1905.
- Un Mallorquí*, veg. Taronjí.
- Usatges de Barcelona*, ed. J. Rovira i Armengol, NCL., B., 1933.
- Valdés, Juan de, *Diálogo de la lengua* [1535], ed. Montesinos, Cl. C., M., 1928; ed. Boehmer, a *Romanische Studien*, 1895.
- Vall, o Valladares Núñez, Marcial, *Diccionario gallego-castellano*, Santiago de Compostela, 1884.
- Vallivana*, revista publicada a Morella en 1903-4 i 1957-71.
- Valor, Enric, *Millorem el llenguatge*, València, 1972.
- , *Narracions de la Foia de Castalla*, Barcelona, 1953.
- , *Rondalles valencianes*, 2 vols., València, 1950-51. Cito sovint les notes marginals que posà c. 1950 al seu exemplar del *DFa*.
- Vasmer, Max, *Etimologičeski Slovar-Rússkogo Iazyka*, trad. al rus amb algunes addicions per I. N. Trubačev, 4 vols., Moscou, 1966-71.
- Vayreda, Marian, *Recorts de la darrera carlinada*, Olot, 1898; 2.<sup>a</sup> ed., B., Ed. Selecta, 1950.
- , *La punyalada*, B., Il·lustració Catalana, 1904; 4.<sup>a</sup> ed., B., Ed. Selecta, 1957.
- , *Sanch nova*, Olot, 1900.
- Vayreda i Vila, Estanislaú, *Fauna ornitològica de la província de Gerona*, B., 1883.
- Vayssier, A., *Dictionnaire patois-français du département de l'Aveyron*, Rodés, 1879.
- Venceslada, A., veg. Alcalá Venceslada.
- Vent. Pel. o Libre del romiatge del Venturós Pelegrí, ab les «Cobles de la mort»*, ed. Aguiló, al *Cançoner*, 1900.
- Verdaguer, Jacint, *Obres complertes*, 7 vols., B., 1905-8; *Edició Popular*, 30 vols., B., Il·lustració Catalana, 1913-25.
- , *L'Atlàntida*, B., 1877 i (definitiva), 1878, i l'ed. Junyent-Riquer amb les variants de les versions de 1877, 1878 i el facsímil del primer escalaborn de 1867 que procurem citar sempre, B., Aj. de Barcelona, 1946.
- , *Canigó*, B., 1886.
- , *Epistolari*, ed. Josep M. de Casacuberta, 3 vols., B., Ed. Barcino, 1959-71.
- , *Excursions*, ed. *Bibl. Pop. L'Avenç*, 26, B., 1904.
- , *Jovenivoles*, B., Il·lustració Catalana, 1928.
- Vergés i Paulí, Ramon, *Espurnes de la llar, costums i tradicions tortosines*, 6 vols., Tortosa, 1909-34, citem solament el v, únic accessible.
- Vesió de Bernat de So, La*, ed. A. Pagès, Tolosa-París, 1945.
- Veu del Montserrat, La*, Vic, 1878-1901.
- Viana, G., veg. Gonçalves Viana.
- Vicent Ferrer, sant, veg. Ferrer.
- Vicente, Gil, *Obras*, ed. Hamburg.
- , *Poesías de Gil Vicente, publicadas por Dámaso Alonso*, M., 1934.
- , i l'ed. crítica de les seves obres per Carolina Michaëlis de Vasconcelos, en *Notas Vicentinas*, notes I a V, Ed. da Rev. «Occidente», Lisboa [1935].
- Vidal de Besalú, Ramon, *Poetry and prose*, ed. W. H. W. Field, Univ. de Carolina del Nord, 1971.
- , *Razos de Trobar*, ed. J. H. Marshall, Londres, Oxford Univ. Press, 1972.
- Vidal, Pere, *Cançoner català de Rosselló y de Cerdeña* (I, *Corrandes*; II, *Cansons del pandero*; III, *Balls y ballades*; IV, *Cansons populars*; V, *Relació de la vida del pastor*), Perpinyà, 1885-88.
- , *Guide historique et pittoresque dans le département des Pyrénées-Orientales*, Perpinyà, 1879; 2.<sup>a</sup> ed., *ibid.*, 1899.
- VidesR o Vides de Sants rosselloneses*, ed. parcial J. Coromines a *Anales del Instituto de Lingüística* III, Univ. de Cuyo, Mendoza, text reeditat a *LleuresC*; ed. crítica i completa pels seus deixebles Drs. Charlotte S. Maneikis Kniazeh i Edward J. Neugaard, amb un glossari i una gramàtica, amb aportacions de Coromines, B., F. Vives i Casajoana, 3 vols., B., 1977.
- Vidal Mayor, veg. Tilander.
- Vidos, B. E., *Storia delle parole marinaresche italiane passate in francese*, Florència, 1939.
- Vieira, Domingo, *Grande dicionário português*, 5 volums, Lisboa, 1871-4.
- Vigón, Braulio, *Vocabulario dialectológico del concejo de Colunga*, Villaviciosa, 1896-8 (asturià oriental).
- Vilallonga (= Villalonga), Llorenç, *Bearn*, B., Club dels Novel·listes, 1961.
- Vilanova, Arnau de, *Obres catalanes*, ed. Miquel Batllori (I, *Escriptos religiosos: Confessió de Barcelona, Lliçó de Narbona, Raonament d'Avinyó, Informació espiritual al rei Frederic, Epistolari*; II, *Escriptos mèdics: Regiment de sanitat, Aforismes de la conservació de la memòria*), NCL., B., 1947; també se citen les eds. parcials de Mz. Pelayo i d'*Analecta S. Tarrac*.
- Vilanova, Emili, *Obres completes*, 12 vols., B., La Il·lustració Catalana, 1906-8; *Obres completes*, B., Ed. Selecta, 1949.
- Vilarrasa, Salvador, *La vida a pagès*, Ripoll, 1966.
- Villangómez, Marià, *L'any en estampes: visions d'Ei-*

- vissa, B., *La Revista*, 1956.  
 —, *Llibre d'Eivissa*, B., Selecta, 1957.  
 —, *La Miranda, Les Illes d'Or*, Palma de Mallorca, 1958.  
 Villani, Matteo, cronista florentí del S. XIV.  
 Villemarqué, *Poèmes bretons du Moyen Age*.  
 Villena, Enric de, *Arte cisoria*.  
 Villena, sor Isabel de, *Vita Christi*, València, 1497; ed. Miquel y Planas, 3 vols., B., 1916-18.  
 Viñaza, Conde de la, *Biblioteca histórica de la filología castellana*, M., 1893.  
 Violant i Simorra, Ramon, *La vida pastoral al Pallars Sobirà*, B., 1937.  
 Viscasillas y Urriza, Mariano, *Nueva cretomatla hebrea, seguida de un breve vocabulario*, M., 1895.  
 Visner, veg. Doujat.  
 Viterbo, fr. Joaquim de Santa Rosa de, *Elucidário das palavras, termos e frases que em Portugal antigamente se usaram e que hoje regularmente se ignoram*, 2 vols., 2.<sup>a</sup> ed., Lisboa, 1855.  
 VKR = *Volkstum und Kultur der Romanem*, Hamburg, 1928 ss.  
*Vocab. Aran.*, veg. Joan Coromines.  
*Vocabulario Marítimo de Sevilla*.  
*VocCatAlem.* = *Vocabulari Català-Aleman* de l'any 1502, ed. P. Barnils, B., 1916.  
 Voelkel, Maxim A., *Litauisches Elementarbuch*, Heidelberg, 1923.  
 Vogel, Eberhard, *Diccionari portàtil de les llengües catalana i alemanya*, 2 vols., Berlín-Schoneberg, 1911-1916  
 —, *Neucatalanische Studien*, Paderborn, 1886.  
 Vor. o Jacopo da Voragine, *Flos sanctorum* o *Legenda aurea*, ed. Graesse; veg. *VidesR*.  
 VRom. = *Vox Romanica*, Zurich, 1936 ss.  
 Vullers, Io. Aug., *Verborum Linguae Persicae Radices...*, Bonn, 1867.  
 —, *Lexicon Lingua Persicae*.  
 Wagner, Max Leopold, *Beiträge zur Kenntnis des Judenspanischen von Konstantinopel*, Viena, 1914.  
 —, *Dizionario Etimologico Sardo*, Heidelberg, 1957.  
 —, *Gli elementi del lessico sardo: elemento catalano e spagnuolo*, en *Archivio Storico Sardo* III i en RFE IX (en castellà).  
 —, *Restos de latinidad en el Norte de Africa*, Univ. de Coimbra, 1936.  
 —, *Notes linguistiques sur l'argot barcelonais*, B., IEC, 1924.  
 —, *Das peruanische Spanisch*, VKR XI.  
 —, *Über die vorrömische Bestandteilen des Sardischen*, ARom. i altres.  
 Walde, A., *Lateinisches Etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg, Winter, 1910.  
 —, i J. B. Hofmann, *Lateinisches etymologisches Wörterbuch*, 3.<sup>a</sup> ed., 3 vols., Heidelberg, 1938-1956.  
 —, i J. Pokorny, *Vergleichendes Wörterbuch der indogermanischen Sprachen*, 3 vols., Berlín, 1926-32.  
 Wartburg, Walter von, *Bibliographie des dictionnaires patois*, P., 1934.  
 —, veg. FEW.  
 —, veg. Bloch.  
 Webster, Noah, *New International Dictionary of the English Language*, Springfield (Mass.), Merriam, 1934.  
 Weigand, G., *Jahresberichte für rumänischen Sprache*, 1911.  
 Weisgerber, Leo, *Die Namen der Ubier*, Colònia i Opladen, ed. 1968.  
 —, *Rhenania Germano-celtica*, Bonn, 1969.  
 —, *Die Sprache der Festlandkelten*, en *Bericht des deutschen archäolog. Instituts, römisch-germanische Kommission* XX (1931), fonamental per a l'estudi del celta continental i dels celtismes a les llengües romàniques, reeditat en el llibre anterior.  
 —, *Zur Sprache der Galaten*, monografia publicada c. 1970.  
 Whatmough, Joshua, *The Dialects of Ancient Gaul*, Harvard Univ. Press, Cambridge (Mass.), 1970, però vaig usar més l'ed. fotostàtica provisional de c. 1950.  
*Wiener Sitzungsber.* = *Sitzungsberichte der k. k. Akademie der Wissenschaften*, Viena.  
*Wiener Studien*, Viena, 1879 ss.  
 Williams, Monier, veg. Monier-Williams.  
 Julius Pokorny, *Wissenschaftliche Forschungsberichte, Keltologie*, 1952.  
 Wright, *A Grammar of the Arabic Language*, 2 vols., Cambridge, 1933.  
 Woodbr. = Hensley Ch. Woodbridge, *Spanish nautical terms of the age of discovery*, Univ. d'Illinois, 1950. Útil estudi del vocabulari emprat en la *Colección* de Fz. de Navarrete, malgrat que no sempre distingeix els resums moderns dels texts originals (cal doncs verificar les dades indicades amb aquesta abreviatura).  
 W. u. S. o WS = *Wörter und Sachen*, Heidelberg, 1909 ss.  
 Yúcuş = *Poema de Yúcuş*, vers 1300, poema aljamiat fet per un morisc aragonès; veg. Menéndez Pidal.  
 Zaccaria, *L'elemento iberico nella lingua italiana*, Bologna, 1927.  
 Zamora Vicente, Alonso, *El habla de Mérida y sus cercanías*, M., 1943.  
 —, *Notas para el estudio del habla albaceteña*, RFE XXVII.  
 ZCPH = *Zeitschrift für celtische Philologie*, Halle, 1897 ss.  
 ZDMG = *Zeitschrift der deutschen morgenländischen Gesellschaft*, Leipzig, 1847 ss.  
 ZDWF = *Zeitschrift für deutsche Wortforschung*, Strasburg, 1900 ss.  
 Z. f. dt. Wortf., veg. ZDWF.  
 Z. f. vgl. Spr., veg. KZ.  
 ZRPh. = *Zeitschrift für romanische Philologie*, Halle, 1877 ss.